

Nr. 346

Cena numeru
20 gr.

Cena prenumery
w Łodzi:

Mies. z dod. list. 4.30 gr.

Sem. do sem. 20 gr.

Z przes. poczt.

Mies. z dod. list. 4.30 gr.

Sem. do sem. 20 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXXI r.
Istnienia.

Redakcja i Administr.

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28

Konto P.K.O. 60504.

Red. przyjmuje od 5-8

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTII

Sobota, dnia 17 grudnia 1927 r.

WÓDZ BOLSZEWIKÓW CHIŃSKICH

Wang-Tij-Wej wódz komunistów chińskich po walkach w Kantonie został z rozkazu cieskiego gen. Chang-Kai-Szeka, aresztowany. Na powyższej fotografii W. ng-Tij-Wej znajduje się z żoną, która mu jest bardzo pomocną w propagandzie komunisty znej.

Od socjalizmu do komunizmu — jest tylko krok.

Socjaliści na żołdzie Sowietów.

SKANDAL W PARYSKIEJ RADZIE MIEJSKIEJ.

Paryż, 16.12 (ate)

Sensacją polityczną dnia jest wykrycie wielkiej, zakrojonej na szeroką skalę, korupcji politycznej w radzie miejskiej Paryża. Jeden z radnych miejskich, komunista, pozostawił w taksówce teczkę z dokumentami, które dostały się w ten sposób do rąk policji. Dokumenty wykazują, iż lewica socjalistyczna na rady miejskiej w Paryżu pobierała wielkie subwencje z Moskwy za pośrednictwem komunistów francuskich. „Matin” oblicza, że od 1 stycznia do 30 września r. b. lewe skrzydło socjalistów otrzymało od komunistów za pomocy na cele polityczne, przekraczające 1 milion franków. Z tego 117,000 przeznaczono było na propagandę armii, 117,000 na koszt rozjazdów agitatorów, 450,000 jako wynagrodzenie dla poszczególnych radnych.

Zaniepokojone tym skandalem politycznym stronnictwo socjalistyczne zebrało się wezorem na nadzwyczajne posiedzenie, na którym postanowiono przetrzeć socjalistów przed współpracą z komunistami oraz zbadać prawomysłowość polityczną niektórych radnych znajdujących się pod zarzutem utrzy-

mywania łączności z komunistami. Skandal nie skompromitowany w tej aferze — przywódca skrzydła socjalistów w radzie miejskiej Paryża.

Paryż, 16.12 (ate)

Afera korupcyjna kilku przywódców francuskiej lewicy socjalistycznej koncentruje w dalszym ciągu uwagę prasy i kół politycznych. Maurice Maurin, pozostając na żołdzie francuskiej partii komunistycznej, nie tylko taktyką swoją starał się uniemożliwić pracę rady miejskiej, ale również donosił o stosunkach wewnętrznych partii socjalistycznej komunistom. Na posiedzeniu władz partii komunistycznej nie kwestjonowano prawdziwości dokumentów, znalezione przez policję francuską w taksówce dzięki roztrągnięciu komunistycznego burmistrza Iwry, jednakże nie powzięto dotąd uchwał aż do rozstrzeżenia całokształtu sprawy.

000

Niemcy zależne są od Polski.

Stwierdza to bez pruskiej obłudę parlamentarzysta niemiecki

Mimo tego niemieckie sfery dyplomatyczne zapowiadają nową zwłokę w rokowaniach gospodarczych z Polską

Berlin, 16 (Pat). Dzienniki pravicowe, jak np. „Deutsche Tageszeitung” i „Magdeburger Zeitung” ogłaszają wyjątki z książki posła ludowego do Reichstagu barona von Reinshahena, która ma się w tych dniach pojawić na półkach księgarskich.

Książka ta pod tytułem „Od Wersalu do Wolności” omawia wszystkie etapy dotychczasowej polityki zagranicznej Niemiec. W jednym z rozdziałów autor podkreśla, że byłoby błędem, gbyby w Polsce lub gdzieindziej przypuszczano, że w Polsce lub w Niemczech jest możliwe pokonanie trudności gospodarczych przy zepchnięciu na drugi plan spornych kwestji politycznych i granicznych pomiędzy Niemcami a Polską.

Niemcy stoją na stanowisku uznania państwowości polskiej. Niemcy chcą i muszą utrzymywać stosunki sąsiedzkie z Polską. Niemcy nie stoją na zasadniczym stanowisku w myśl którego nie byłoby gotowi uznać również i na granicy wschodniej istniejącego stanu rzeczy przez dobrowolne i uroczyste umowy i zagwarantować tej granicy. Ale musiałaby ona być inaczej wykreślona niż obec-

nie z korytarzem i niesprawną linią graniczną na Górnym Śląsku.

Berlin, 16.12 (pat)

W związku z pobytem przewodniczącego delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską, b. ministra Hermesa w Berlinie, Hubenberkowski „Der Tag” twierdzi rzekomo na podstawie informacji niemieckich kół dyplomatycznych, że w Berlinie oceniają sytuację w rokowaniach z Polską nie

tak pomyślenie jak w Polsce, w kołach gospodarczych lub w prasie, i że berlińskie koła dyplomatyczne liczą się z tem, aby obecne rokowania w sprawie zawarcia tymczasowego traktatu handlowego mogły być ukończone w połowie stycznia roku przyszłego.

Koła te sączą natomiast, że w tym czasie rokowania wejść doniosły w stadium rozważań trudności rzeczowych.

000

Miejska Galeria Sztuki

Park Sienkiewicza 44
telefon 115

Dziś w sobotę dnia 17 b. m. o godz. 7 wieczorem

Ostatni dzień

Gwiazdkowej Licytacji Dzieł Sztuki.

Sanacja stosunków w Chinach.

Zbrodniarzom i wywrotowcom grozi kara śmierci

Szanghai 16,12 (pat)

Władze chińskie usiłują położyć kres wzrastającej ostatnio działalności elementów zbrodniczych w Szanghaju i w tym celu postanowiły ogłosić nową ustawę, przewidującą karę śmierci za zbrodnie wywołujące rozruchy, pozbawienia wolności w celu uzyskania okupu, wysyłania listów z pogrózkami, przemycanie broni, współdziałania z bandytyzmem, podpalania budynków publicznych, szkół, kościołów, teatrów i hoteli.

Londyn, 16,12 (pat)

Reuter donosi z Hankou, że władze chińskie wkroczyły dziś rano do gmachu konsulatu sowieckiego, gdzie aresztowały wszystkich

mieszkańców, tego gmachu, zarówno rosyjskich jak i chińczyków. Aresztowano następnie wszystkich komunistów i podejrzanych o sprzyjanie komunistom.

Tysiące domów w ruinie 17 tysięcy ludzi bez dachu nad głową

Oto bilans strat spowodowanych trzęsieniem ziemi
w południowej Rosji

Moskwa 16,12 (aw)

Donoszą z Sewastopola, iż wysłana do miejscowości, dotkniętych trzęsieniem ziemi, komisja, ustala sumę strat, spowodowanych kataklizmem następująco:

Na 6 tysięcy domów w okręgach, dotkniętych trzęsieniem ziemi, 3,200 jest zniszczonych, w tem 600 doszczętnie.

W samym Bachczyseraju wszystkie domy zostały zniszczone, przyczem przeszła połowa doszczętnie.

Ponad 17 tysięcy ludzi znajduje się bez dachu nad głową, żyjąc już od tygodni w najbardziej opłakanych warunkach.

Pomnik Wilsona w Poznaniu.

Symbol czci dla wielkiego amerykańczaka stanie dzięki
współdziałaniu Paderewskiego.

Poznań 16,12 (aw)

W związku z przygotowaniem do otwarcia powszechnej wystawy krajowej w Poznaniu ogród botaniczny, który wchodzi w skład terenów, objętych przez wystawę, przemianowano na Park Wilsona, w przewidywaniu, iż w ogrodzie tym stanie pomnik wielkiego amerykańczaka. Prezydent m. Poznania p. Ratajski, wysłał w sprawie tej do lgn. Paderewskiego list, zasięgając jego opinii i prosząc o radę, skąd zaczerpnąć funduszy na budowę pomnika.

Obecnie nadeszła od wielkiego polskiego muzyka odpowiedź, w której tenże podejmuje się zorganizowania odnośnej akcji wśród Polonii amerykańskiej.

Należy przeto oczekiwać, iż suma 20 tysięcy dolarów, potrzebna na wystawienie pomnika, zostanie zebrana i pomnik odsłonięty będzie w dniu otwarcia powszechnej wystawy krajowej.

Smutny koniec dowcipnych machinacji.

RADNY — MŁYNARZ ODPOCZNIE ROK W WIEZIENIU ZA KRADZIEŻ PRĄDU

Bydgoszcz, 16,12 (aw)

W dniu wczorajszym, przed sądem okręgowym w Bydgoszczy, stanął radny miejski, Inowrocławia Gromczyk, pod zarzutem porażenia miasta na stratę 60 tysięcy zł.

Wilhelm Gromczyk, jest posiadaczem młyna w Inowrocławiu. Młyn ten jest poruszany przez prąd, dostarczany przez elektro-

wnię miejską. Gromczyk przy pomocy niejakiego Kłobuszewskiego dokonał machinacji z licznikiem w ten sposób, iż licznik wykazywał stałą połowę zużywanego w rzeczywistości prądu.

Sąd po dowiedzeniu oskarżonym winy skazał Gromczyka na 1 rok więzienia, Kłobuszewskiego zaś na 9 miesięcy.

Represje wobec opozycji w Sowieciech.

NOWA INSTRUKCJA DZIELNEGO C. K. W.

Moskwa, 16,12 (aw)

Centralny komitet wszechrosyjskiej partii komunistycznej rozesał wszystkim podległym sobie ciganom partyjnym instrukcje, objaśniające jak się należy zachować wobec opozycjonistów.

Wedle instrukcji tej każdy opozycjonista winien być wykluczony z partii natychmiast po ujawnieniu jego działalności. O wy-

eliminowaniu opozycjonisty z partii decyduje wystąpienie publiczne członka partii, bez względu na argumenty podejrzanego o sprzyjanie opozycji, czy współdziałanie z nią.

Każdy wiec, który nie został zarejestrowany u władz partyjnych, uważany jest za nielegalny i winien być natychmiast rozwiązany.

Warszawa i Kraj.

TELEFONEM Z WARSZAWY.

KOMBINACJE WYBORCZE.

„Polska Zachodnia” donosi, że wczoraj został podpisany protokół, stwierdzający fakt dojścia do porozumienia pomiędzy Narodowo-Chrześcijańskim Zjednoczeniem Pracy reprezentowanym przez pp. Grzesika i Kapuścińskiego, a Polskim Stronnictwem Ludowym Piast w woj. Śląskim, reprezentowanym przez pp. Szustika i Gajdzika co do uzgodnienia akcji wyborczej i wystawienia wspólnej listy kandydatów.

Z CODZIENNEJ KRONIKI KOLEJOWEJ

Ze Stanisławowa donoszą: W dniu wczorajszym około godz. 16ej na stacji Małyjowce pociąg osobowy nr. 321 najechał skutkiem błędnego nastawienia zwrotnic wjazdowych na pociąg towarowy nr. 473. Skutkiem zderzenia 7 wagonów towarowych pociągu nr. 476 i 1 wagon osobowy uległy wykolejeniu.

10 podróżnych oraz 3 osoby z pośród dorosłego kolejowego doznały lekkich kontuzji.

Pamiętniki Poli Negri.

W niedzielę dn. 18 grudnia rozpoczynamy druk pamiętników naszej znakomitej rodaczki, gwiazdy wytwórni filmowej Paramountu w Hollywood, Poli Negri.

Pamiętniki Poli Negri dotychczas w Polsce niedrukowane, niewątpliwie zainteresują polską publiczność, gdyż w ich części odnoszą się do przeżyć naszej rodaczki w Polsce.

Pamiętniki otrzymaliśmy do druku dzięki uprzejmości przedstawicielstwa koncernu filmowego „Fanamet” w Polsce.

Smutne byłyby święta bez książki!

Księgarnia F I S Z E R A, Piotrkowska 47, ziu temu zaradziła, przygotowując WIELKI WYBÓR OD NAJTAŃSZYCH.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Od wtorku 13 XII 1927 r.

Dla dorosłych

Dramat w 12 aktach

DE ABRYSCI

(Spiskowcy w carskiej Rosji)

Nad program: Marsz. Piłsudski i w Genewie podług pow. Mierzłowskiego Dla młodzieży

1. Obraz morskiego wybrzeża 2. Kształtowanie się wybrzeża 3. Skaly na morzu 4. Jesiornie lasy i jego mieszki 5. W górskim lesie 6. Nocna wycieczka w góry 7. Na szczycie olbrzymia góra 8. Plaża krajów kultury 9. Niebezpieczna wyprawa 10. Dławi mieszkańcy morza 11. Życie w morzu 12. Połów krabów.

Kino Dom Ludowy

PRZEJAZD Nr. 34 5987

Dz. 5

Dz. 6

Epokowe dzieło sztuki filmowej p. t.

„Robin Hood”

sąże łasów,

W roli głównej król ekranu

Errol S. Fairbanks

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse zaś w sobotę niedzielę i święta od g. 1-3 pp. I miejsce 75 gr., II miejsce 40 gr., III miejsce 30 gr.

W sobotę niedzielę i święta od godz. 3 po pol. I miejsce 10 gr., II miejsce 50 gr., III miejsce 40 gr.

Pija Wanie, pija Tanie i wszyscy Rosjanie...

BOLSZEWJA PŁAWI SIĘ W ALKOHOLU.

Nigdy nie było można powiedzieć o Rosjanach, by pili mało. Rosjanie i wstąpił do alkoholu, to bezmała paradoks. Nigdy jednak nie pito w Rosji tak zdrowo jak obecnie, za czasów komuny. Spożycie wódki, zawierającej przepisowych, urzędowych 40 procent, wzrosło o 40 proc. w ostatnich 4 latach. Przeszło 720,000,000 litrów białej wody ognistej sprzedał monopol państwowy — oczywiście nie mówi się tu o samogonce — w bieżącym roku. Na głowę ludności — nie wyłączając dzieci i kobiet — przypada 7 litrów. Spożycie piwa wzrosło czterokrotnie, wina sześciokrotnie.

Komisja rządowa, z której sprawozdania zacytowałam powyższe cyfry, jest przerażona. „Wzrost alkoholizmu jest tak potworny — czytamy w sprawozdaniu że partja komunistyczna będzie musiała zająć się tem zagadnieniem. Podcina ono korzenie naszej kultury. Gdziekolwiek jednak któryś z towarzyszy zwraca na zebra niach uwagę na nałóg alkoholizmu, wysmiewają go, twierdząc: „Nie jesteśmy przecież za konnikami”.

Wypadki chorób umysłowych — cytuje w dalszym ciągu sprawozdanie komisji rządowej — wzrosły wskutek alkoholizmu w samej Moskwie o 5,000 proc. w ostatnich 5 latach. 25 proc. umysłowo chorych w szpitalach moskiewskich znalazło się w nich wskutek delirjum. Wypadki śmierci wskutek nadmiernego spożycia alkoholu wzrosły w ostatnich czterech latach w Moskwie dwięciokrotnie, w Leningradzie sześciokrotnie; w bieżącym roku zmarło wskutek tego w

Moskwie 150 osób a w szpitalach miejskich znajduje się 16 tys. takich pacjentów, których śmierci wkrótce należy się spodziewać. Prawie 90 procent chorych to robotnicy i ciżowie rodzin. Połowa pacjentów, którym w szpitalach miejskich udziela się pierwszej pomocy to pijani. W osiemdziesięciu procentach są to robotnicy. Prof. Bechtorew, znany uczony oblicza że w Leningradzie rocznie zamyka się 95 tys. osób za pijaństwo i wybryki uliczne, czyli na 10 mieszkańców miasta. Sprawozdanie komisji mówi w Moskwie o 100 tys.

Rzecz znamienna, że komuniści, t. zn. członkowie partji biorą bardzo żywy udział w tych pijackich orgiach. „Pijany komuniści — twierdzi komisja — nie należy do rzadkości. W Baku 20 proc. zaarrestowanych pijanych było członkami partji. Wieczorem komisariaty policyjne zapelniają się osobami, nie mogącymi się z pijaństwa utrzymać na nogach”.

Naród rosyjski wydaje rocznie przeszło miliard rubli na alkohol. Jest to akurat tyle ile rząd sowiecki w obecnym roku gospodarczym włożył jako kapitał inwestycyjny w przemysł rosyjski.

Nie mówi się tu o samogonce, która cztery lata temu kompletnie podcięła ustawę prohibicyjną. Samogonki nie da się uchwycić w cyfry statystyczne. Są one jednakże olbrzymie.

Mimo to komisja rządowa sprzeciwia się ponownym próbom ustawy prohibicyjnej, twierdząc że prohibicja nie jest bronią przeciw alkoholizmowi.

ZYCIE SPORTOWE.

Młodzież szkolna a kluby sportowe.

NA MARGINESIE OKÓLNİKÓW MIN. WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Przed kilku tygodniami Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydało okólnik zakazujący młodzieży szkolnej brania udziału w życiu sportowym poza szkołą.

Jakby w odpowiedzi na niezbyt prosto linijną taktykę Ministerstwa, gen. Reupert, który zetknął się ze sportem w Ameryce, wygłosił na konferencji prasowej, zwołanej przez Państw. Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego odczyt o roli i drogach rozwoju życia sportowego na uczelniach amerykańskich.

P. general podkreślił, jak niezwykle opięta otaczany jest sport w Ameryce, i specjalnie zaznaczył, że na niektórych uniwersytetach amerykańskich istnieje nawet przymus zajmowania się czynnie sportem, a brak dostatecznego przygotowania sportowego powoduje zatrzymanie studenta przy przejściu na wyższe semestry.

Czy więc okólnik Ministerstwa w sprawie takich posunęć nie może się wydać co najmniej dziwnym. Podczas, gdy w Polsce zastanawiamy się nad sposobami zamknięcia drogi do sportu dla młodzieży szkolnej nasi sąsiadzi w tym samym czasie wręcz przeciwnie, uważają za stosowne w zrozumieniu doświadczeń rozwoju fizycznego ogłosić zarządzenie, polecające szkołom w Wiedniu udzielenie urlopu dziesięciodniowego wszystkim uczniom, dla umożliwienia im prowadzenia inten-

sywnej pracy sportowej w okresie zimowym. Młodzież będzie korzystała z wszelkich ulg na kolejach państwowych oraz ze sprzętu narciarskiego, który zostanie zakupiony przez szkoły. Ponadto urządzi się specjalne kursy narciarskie, dostępne także dla młodzieży szkolnej.

Zanim ogłoszono okólnik powyższy przeprowadzono ankietę, w której wypowiedzieli się liczni fachowcy, popierający poczynania młodzieży szkolnej. Opinia profesorów wykazuje niezbić, iż racjonalne uprawianie sportu przyczynia się wydatnie w kierunku odciążenia zainteresowania młodzieży innymi dziedzinami wywierającymi szkodliwy wpływ na rozwój młodzieży.

W dalszym ciągu dano młodzieży „wolną rękę” w wyborze klubu i specjalności, oczywiście już po gruntownym (ogólnym) przygotowaniu, spełniając w ten sposób rolę wychowawczą w stosunku do młodzieży i zmuszając ją do samodzielnego myślenia i działania w tym kierunku.

A więc Ameryka i Austria zupełnie inaczej zapatrują się na stosunek młodzieży szkolnej do klubów sportowych niż Polska. Z chwilą jednak wydania okólnika, zakazującego młodzieży szkolnej należenie do klubów — trzeba było innych okólników nie wydać. Tymczasem przed kilkoma dniami nowy okólnik wskazuje, iż młodzież szkolna może należeć do klubów sportowych, lecz

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

Notowania z dnia 16-go grudnia
WALUTY.

Dolary Stanów Zjedn. 8,88
Holandia 360,40
Londyn 43,52
Nowy Jork 8,90
Paryż 35,10
Praga 26,41 i pół
Szwajcaria 172,15
Wiedeń 125,67

Dolar gotówkowy w obrotach poza giełdowych 381 i pół — 8,88 i trzy czwarte.

PAPIERY PROCENTOWE

5 proc. państw. pożycz. premijowa dolarowa 64,00; 5 proc. konwersyjna 66,25; 6 proc. dolarowa 83,25; 10 proc. pożycz. kolejowa 103,25
5 proc. państw. pożycz. kolejowa konwersyjna 52,00; 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 93,00; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 93,00; 8 proc. L. Z. ziemskie 82,50; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 57,75; 5 proc. L. Z. m. Warszawy 63,75; 8 proc. L. Z. Warszawy 80,90; 8 proc. obli. a. cje komun. Banku gosp. kraj. 93,00.

AKCJE

Bank Polski 154,50; Bank Przem. 105,00; Prown Boweri 133,32 Warsz. Tow. fabr. cukr. 78,40; Firlej 51,00; Węgiel 108,50; „Nobel” 42,00; Lilpop 39,75; Modrzewjów 9,00; Starachowice 64,50; Ursus 12,00; Zieleniewki 20,00; Zawiercie 34,00; Złazdów 17,25; Habersbusch 157,00; Spirytus 35,50.

Z pożyczek państwowych mocniejsze: 5 proc. premijowa dolarowa i 6 proc. dolar.

PRZEZ RADIO.

PROGRAM NA SOBOTĘ 17 GRUDNIA

11,40 — 12,00 Sygnał czasu i komunikaty; 12,20 — Koncert z płyt gramofonowych „Actuelle”; 14,30 i 15,00 Komunikaty; 16,00 — Odczyt pt „Szkoła wychowania obywatelskiego w Ameryce”; 16,25 — Nadprogram i komunikaty; 16,40 — Odczyt p. t. „Działalność samorządu w zakresie aprowizacyjnym”; 17,05 — Komunikaty PAT.; 17,20 — Odczyt p. t. „Walka ze zbytkiem i rozrzutnością pań rzymskich”; 17,45 — Program dla młodzieży „Stołownica z za okna”; 18,15 — Koncert popołudniowy. Śpiewy oraz recytacje choralne i solowe w wykonaniu dzieci szkół powszechnych przy ul. Bema; 18,55 i 19,00 — Komunikaty; 19,15 — Rozmaitości wypowiedzi Ławński; 19,35 — Radjokronika; 20,30 — Koncert wieczorny. Muzyka lekka; 22,00 i 22,20 — Komunikaty; 22,30 — Transmisja muzyki tanecznej; 23,30 — Komunikaty PAT.

tylko 15 w Polsce, t. z. „extra klasy”.

Motywuje się to twierdzeniem, iż w tych klubach poziom kulturalny i towarzyski stoi o wiele wyżej, niż w pozostałych.

Nie wiemy jak się to przedstawia w innych miastach, — lecz w Łodzi — stanowe o tak nie jest. Raczej przeciwnie: w drugoklasowych klubach panuje większa harmonia między członkami niż własnie w klubach „extra-klasy”. Jak więc widzimy nowy okólnik wydaje się jeszcze dziwniejszym i nieumotywowanym niż pierwszy.

Nie propagujemy zasad niweczących to, co zostało z trudem i mazurem raz już zdobyte, młodzież szkolna bowiem zgrupowana w klubach ligowych, porzuci je gromadnie, narażając niejednego z nich na konieczność likwidacji. Poza tem uczeń wstępując do klubu ligowego, obsadzonego już dostatecznie włącznie z rezerwą, zejdzie zawsze na drugi koniec, podczas gdy w klubach nieligowych stojących bardzo często i pod względem czynnym wyżej od pierwszych ma szerokie pole do wylicia się i poważnej propagandy sportu.

O los polskich miast.

Polska posiada 30 proc. ludności miejskiej. — Od przypadku do przypadku. — Wspólna platforma głodu mieszkaniowego. — Kto podejmie się obrony stanu średniego.

We wszystkich państwach europejskich, a w szczególności w Polsce, rysiem znanym jest ogromny rozwój miast w ostatnim dziesiętlatku lat. Intensyfikacja i różniczkowanie zawodowe tworzą te zasadnicze warunki na podłożu których ewolucja miast staje się prawem konieczności. W porównaniu z zagranicą Polska pozostaje narazie w tyle, w Anglii bowiem np. mieszkańcy miast stanowią 74% ogółu ludności, we Francji 60%, w Niemczech 66% a w Polsce narazie zaledwie 30%. Rozwój miast u nas jednak posuwa się w szybkim tempie, a towarzyszy mu rozbudowa państwowego stanu posiadania. Zagranicą dobrze już zrozumiano ścisłą zależność rozwoju państwa od potęgi kulturalnej i finansowej miast. Wyrazem tego zrozumienia jest linja polityki urbanistycznej np. w Czechosłowacji, gdzie interesy gospodarcze miast otaczane są opieką sfer rządowych, a w Radzie Ministrów grupa ta reprezentowana jest przez ministra kolei żelaznych J. V. Neumana.

W poprzednim Sejmie interesy miast polskich reprezentowane były tylko od przypadku do przypadku, w miarę doraźnej potrzeby. Punktem wyjścia nie były zresztą nieodzowne postulaty miast, ale taktyczne posunięcia partyjne. Ani jedno stronnictwo polityczne nie miało odwagi otoczyć miasta taką opieką, jakiej wymagał ich normalny, organiczny rozwój. Nawet pałaca sprawasamorządu miejskiego nie znalazła należytego uwzględnienia w pralegisłatywnej.

Nowelami latano tylko najpilniejsze luki. W takiej atmosferze nie można było oczekiwać rozwoju miast zwłaszcza w tych sferach, gdzie stosunki gospodarczo-finance są szczególnie były ciężkie, np. na ziemiach kresowo-wschodnich. Miasto polskie jako zorganizowana jednostka prawno-publiczna, ma niewątpliwie zupełnie specyficzne interesy gospodarczo-komunalne, które wymagają uwzględnienia w pracy ustawodawczej. Siedem większych miast Polski: Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań, Kraków, Katowice i Wilno, reprezentują bądź co bądź poważną liczbę przekraczającą 3 miliony mieszkańców. Mieszkańców tych łączy wspólna platforma zaspokojenia głodu mieszkaniowego, który w tej chwili wyraża się w Polsce potrzebą 400.000 mieszkań. Polityka podatkowa nakłada na mieszczaństwo niewspółmierne wysokie ciężary w stosunku do wsi. Zwłaszcza podatek dochodowy dotyka gospodarcze sfery miejskie b. dotkliwie. Obrona interesów właścicieli domów domaga się również należytej reprezentacji, skoro w 622 miastach znajduje się przeszło 377 tysięcy nieruchomości mieszkalnych.

W lazie organizowania się społeczeństwa na podstawach wspólnych interesów gospodarczych, miasta polskie powinny znaleźć w przyszłym Sejmie i Senacie skuteczniejszą niż dotychczas reprezentację. Jest cały szereg postulatów, który łączy zarówno inteligencję miejską, zwłaszcza urzędniczą oraz kupiectwo i sfery rzemieślnicze. Stan średni jest we wszystkich społeczeństwach najpoważniejszym czynnikiem równowagi społecznej. To też rozwój środowisk miejskich jest warunkiem zasadniczym skutecznego zrealizowania postulatów stanu średniego. Jeżeli weźmiemy ponadto pod uwagę, że w dziejach państwa miasto posiada złote skarty jako ostoja polskości, że przypomni-

my tylko Wilno, Poznań i Lwów — troska o byt miast staje się jeszcze bardziej palącą. Są one też i zawsze pozostaną podmiotami kultury intelektualnej, ekonomicznej i politycznej całego społeczeństwa.

Reprezentacji parlamentarnej Francji, Niemiec, Czechosłowacji i innych państw Zachodu polityka urbanistyczna znajduje należyte uwzględnienie w obu Izbach. U nas postulat ten należy dopiero przeprowadzić. Świadomość odrębności interesów i solidarność miast dojrzała już do tego stopnia, że kwestja ta nie może być nadal trak-

towana jako „question negligible”.

Ponieważ obowiązująca dotychczas ordynacja wyborcza nie przewiduje specjalnych ram dla reprezentacji miast, musi się temi siedzibami inteligentnej i czynnej wolii narodowej zająć to stronnictwo, które dołączenia wielką rolę państwowo-twórczą, stanu średniego. Bezład bowiem gospodarczy i skrepowanie rozwoju kulturalno-społeczno-go miast musi się odbić fatalnie na umocnieniu podstaw polityczno-gospodarczych i zdrowej ekspansji Polski mocarstwowej.

LISTY Z GRECJI.

Venizelos redivivus.

Wielki patriota w Atenach. — Wzrost propagandy monarchistycznej. — W przededniu nowych walk.

(Korespondencja własna „Rozwoju”)

Ateny w grudniu.

W pierwszych dniach grudnia, przyjechał z Krety do Aten Elefarios Venizelos i zamierza osiedlić się na stałe w stolicy. Zamiar ten wielce niepokoi nie tylko przeciwników politycznych byłego premiera, lecz i jego zwolenników, którzy obawiają się, że autorytet Venizelosa wpłynąłby ujemnie na rozwój poszczególnych stronnictw republikańskich. W chwili obecnej istnieją w Grecji cztery partie wenizelistyczno-republikańskie, a mianowicie: partja liberalno-postępowa z ministrem skarbu Kafandarism na czele (90 mandatów), partja konserwatywno-republikańska z ministrem spraw zagranicznych Michalakopulosem na czele (22 mandatów), narodowo-republikańska z generałem Kondylisem, wreszcie partja Sofulisa. Przywódcy stronnictw tych obawiają się nie bez przyczyny zresztą, że czynny udział Venizelosa w życiu politycznym mógłby doprowadzić do zaniku poszczególnych tych stronnictw i do stworzenia jednego potężnego obozu republikańskiego.

Narazie nie wiadomo jeszcze, jakie są plany Venizelosa. Niektórzy przypuszczają, że chce on kandydować na prezydenta republiki, ale chodzi tu oczywiście tylko o domysły. Powszechną uwagę zwracają jego czę-

ste wizyty u ministra spraw zagranicznych i w poselstwach innych państw, zachowujących się, rzecz znamienna, wobec obecnego prezydenta republiki bardzo obojętnie.

Przyjazd Venizelosa do Aten zaostriżył stosunki między republikańcami i monarchistami. Prasa monarchistyczna domaga się, aby Venizelos opuścił kraj i rzuca na niego odpowiedzialność za wszystkie niepowodzenia i trudności państwa; on rzekomo zawinił, że Grecja przegrała wojnę z Turcją i że ma obecnie uciążliwy problem emigrantów, on zawinił drożyznę i t. d. Prasa monarchistyczna atakuje nie tylko Venizelosa, ale cały system republikański wogóle. Chwilowo trudno stwierdzić, czy kampanja ta pozostaje w związku ze spotkaniem przywódcy monarchistycznej partji ludowej Kaldarisa we Francji z byłym królem Jerzym.

Pobyt Venizelosa w stolicy oznacza początek nowych ostrej starć pomiędzy republikańcami a monarchistami. Walka ta zapowiada się tem ciekawiej, że weźmie w niej udział polityk, który obok Pasicza i Bratianu należy do tych wielkich bałkańskich mężów stanu, którzy nadali swoim państwom nowe kierunki i terytorjalnie je znacznie rozszerzyli, Kamos.

Jeszcze jedna pomyłka sądów przysięgłych.

SĄD NAJWYŻSZY UCHYLIŁ DECYZJĘ PRZYSIĘGLYCH.

Sąd Najwyższy rozpatrywał wyjątkową sprawę. Tłem jej był zatarg Rusinów z kolonistami Mazurami we Wschodniej Małopolsce. Rusin Zamłyński w bóje z kolonistą Pustelniakiem pchnął go nożem, powodując przecięcie tętnicy podobojczykowej i śmierć Pustelniaka.

Zgodnie z procedurą sądów małopolskich sprawa trafiła do trybunału przysięgłych, którzy większością głosów na pytanie, czy zaszło morderstwo, odpowiedzieli „tak”.

Ponieważ sąd był jednak jednogłośnie zdania, że przysięgli popełnili pomyłkę, wstrzymał więc werdykt i przekazał sprawę innemu trybunałowi przysięgłych.

Przysięgli, nie rozumiejąc snadź różni-

cy między zabójstwem i morderstwem, ponownie orzekli, iż zaszło morderstwo.

Trybunał skazał wówczas Zamłyńskiego na karę śmierci.

Sprawa trafiła do sądu Najwyższego, gdzie adw. Hofmokl-Ostrowski przeprowadził tezę, że zdanie sędziów prawników stoi nad werdyktem przysięgłych. Skoro więc sąd jednomyślnie uznał, iż zatwierdzenie pytania o morderstwo jest pomyłką, to nie należało po raz wtóry stawiać takich pytań przysięgłym, a należało sprowadzić sprawę do zagadnienia zabójstwa.

Sąd najwyższy wyrok uchylił i przekazał sprawę do rozpatrzenia pierwszej instancji w innym składzie przysięgłych.

List z Górnego Śląska.

Znowu nauka poszła w las! — Przed wyborami do Sejmu i Senatu. — To samo co przy wyborach komunalnych. — Korfanty nie zamierza kandydować? — Wspomnienia z niedawnej przeszłości - czyli wygrany proces Korfantego.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”)

ECHA ZAMKNIĘCIA SEJMU ŚLĄSKIEGO.

Katowice, 13 grudnia.

Jak już swego czasu obszernie o tem pisałem, Sejm śląski został nagle zamknięty z dniem 20 czerwca rb. (Później został otwarty na nowo zwołany w terminie, oznaczonym w Konstytucji). Ponieważ w dniach poprzedzających rozwiązanie Sejmu, debatował Sejm nad aktami terroru i gwałtów, jakich niektórzy wybitni członkowie Związku Powstańców Śląskich dopuszczali się między innymi na przeciwników nowego prądu politycznego, tj. sanacji (napady na redaktorów, rozbijanie wieców i zebrań i nawet nagonki z nabita bronią palną), przyczem wojewodę śląskiego jako członka Związku Powstańców czyniono odpowiedzialnym za te wybryki i wyrażono mu z tego powodu votum nieufności, przeto zrozumiałem było przypuszczenie, że Rząd wzgl. Prezydent zamknął Sejm jako za nadto niewygodny. Jako bezpośrednią przyczynę zamknięcia Sejmu śląskiego podała katowicka „Polonia”, organ posła Korfantego, fakt że ustanowienie śledczej komisji sejmowej, t. zw. „Komisji siedmiu”, która miała zbadać zarzuty, podniesione przeciwko wojewodzie na poparcie twierdzenia, że wojewoda niedostatecznie dba o bezpieczeństwo publiczne w swym województwie. Komisja materiału ten zebrała i miała go odczytać na następnym posiedzeniu Sejmu, t. j. 20 czerwca, do czego jednak nie doszło, gdyż w tym dniu Sejm uległ zamknięciu.

Wobec takiego obrotu sprawy „Polonia” przedrukowała nazajutrz całe sprawozdanie „Komisji siedmiu”. Za to sąd na wniosek prokuratora pociągnął do odpowiedzialności odpowiedzialnego redaktora „Polonii”, który w tych dniach stał w tej sprawie przed sądem. Jako świadkowie występowali m. i. poseł Korfanty i starosta pacyński p. Szaliński. Prokurator żądał dla oskarżonego kary 5 tygodni więzienia sąd jednak nie przycylił się do jego wywodów i uwolnił oskarżonego za wydrukowanie sprawozdania komisji sejmowej, gdyż wolność tego rodzaju publikacji gwarantuje Konstytucja. Redaktor otrzymał tylko 150 zł. kary za obrazę formalną z powodu innego artyku-

ku w tym samym numerze, krytykującego zamknięcie Sejmu.

KAMPANJA WYBORCZA NA ŚLĄSKU.

Nigdzie podaj kampania wyborcza w okresie nadchodzącego terminu wyborów do Sejmu i Senatu nie zapowiada się tak... interesująco, tj. nigdzie nie zapowiada tak zaciętych walk, jak na Górnym Śląsku, gdzie o pałkę zwycięstwa ubiegać się będą nie tylko dwie narodowości, ale — niestety — wśród jednej z tych narodowości, mianowicie z pomiędzy Polaków, cały szereg różnych partii i partyjek kaptować będzie usiłowało zwolenników i wyborców. Powtórzy się tutaj mniej — więcej to samo, co miało miejsce podczas zeszłorocznych wyborów komunalnych (14 listopada 1926 r.) zamiast połączonym siłom niemieckim przeciwstawić jednolity front polski, różne grupy i grupki polityczne polskie wysuną własne „programy”, no i własne listy wyborcze kandydatów, rozdrabniając w ten sposób polski dorobek polityczny i narodowy na korzyść Niemców, którzy w przeciwieństwie do Polaków, w myśl zasady „W jednolitość sił” — pójdą do wyborów zwartym szeregiem.

Dawniej nigdy tak nie bywało!

Niedawno utworzyło się na Śląsku nowe stronnictwo polityczne pod nazwą „Polskie Zjednoczenie Pracy”, którego celem jest zszeregowanie pod swym sztandarem wszystkich zwolenników t. zw. obozu sanacyjnego, tj. obecnego Rządu a w szczególności Marszałka Piłsudskiego. Choćby do nowego stronnictwa przystąpiły od razu różne związki i stowarzyszenia społeczne, w rezultacie przecież spowodowałoby to pewnego rodzaju rozdrożenie i zamieszanie w obozie narodowym, gdyż obok istniejących już organizacji powstało nowe stronnictwo. Kóre również ubiega się o patent patriotyzmu na narodowego. Ponieważ nowe stronnictwo postawi własną listę wyborczą a dotąd istniejące stronnictwa narodowe również własne listy, łatwo przewidzieć, jakie zamieszanie zapanuje i jak zacięta walka się stoczy w okresie wyborczym pomiędzy zwolennikami tego i tamtego skrzydła obozu narodowego na Śląsku. Ze taka walka sprawie polskiej,

zwłaszcza tutaj na Śląsku, gdzie nam walczyć wypada z żywiołem niemieckim, nie wyjdzie na korzyść, nie może ulegać wątpliwości.

Wystąpienie nowego stronnictwa na scenie politycznej praktycznie zaznaczy się przez to, że dotychczasowe stronnictwa narodowe, t. j. Chrześcijańska Demokracja i Narodowa Partja Rob. utracą może część zwolenników na korzyść „Polskiego Zjednoczenia Pracy”, tak samo zapewne utracą coś i Pełnosowcy. Bedzie to więc cały „dorobek” nowego stronnictwa, do którego przeważnie należą Niegórnoślązacy, t. j. urzędnicy, nauczyciele i t. d. z Galicji i innych dzielnic Polski, podczas gdy Chadecja śląska i NPR., skupiają w swych szeregach przeważnie Górnoślązaków i mają także wielu zwolenników pomiędzy mieszkańcami pobliskiego Zagłębia Dąbrowskiego.

Na ocenienie sytuacji przedwyborczej znamienne jest fakt, że na przedwczorajszym wojewódzkim zjeździe delegatów Chadecji, odbytym przy udziale około 500 delegatów z całego Śląska, po świetnym referacie, wygłoszonym przez dotychczasowego prezesa Chadecji śląskiej p. Korfantego, wybrano tegoż ponownie prezesem i jednogłośnie wyrażono mu votum zaufania. Ponieważ zaś p. Korfanty oświadczył, że nie zamierza kandydować ani w wyborach do Sejmu ani do Senatu, obecni zaklinali go, żeby cofnął swoje postanowienie. Ostentacyjnie w tym względzie uchwały zjazdu Chadecji śląskiej mają być niejako odpowiedzią dla tych, którzy w związku ze znanym wyrokiem sądu marszałkowskiego w sprawie posła Korfantego hecyli na rozłam w Chadecji śląskiej, wzgl. na usunięcie Korfantego z tego stronnictwa.

Ponieważ w walce wyborczej i duchowieństwo może odegrać poważną rolę ostatni list pasterski biskupów polskich w sprawie wyborów!), nie od rzeczy będzie nadmienić, że naogół duchowieństwo śląskie sympatyzuje z Chadecją i przeważna część księży się na jej program pisze, jakkolwiek nie brak także księży, ostentacyjnie przyznających się do obozu sanacyjnego wzgl. nowego stronnictwa „Polskiego Zjednoczenia Pracy.”

Aleksy Pająk.

P. N. KRASNOW.

48)

Tanni.

Powszedniość! Powszedniość!

Iwan Pawłowicz domyślał się, rozumiał i odczuwał dramat, rozgrywający się w duszy Tanni i uważnie śledził.

Zabierał ją na polowanie na górskie kurki, wdrapował się z nią do podnóża Kolańskiego lodowca i z tej cztero i pół wiorstowej wysokości pokazywał jej i nazywał wszystkie okoliczne góry i miasteczka. W głowie się kręciło na tej wysokości, tonęła daleko u dołu olbrzymia Ilijska dolina, a po tętną rzeka Ili zdawała się malutkim błękitnym strumykiem. Ogrody i miasta wydawały się się mętnymi plamami i wszystko zlewało się z różowawo złocistym kolorem płasków pustyni i oczeretów, otaczających Ili.

Achl to nie to... Nie to...

— Słuchaj Tanni, daję pani słowo, że przy pierwszej ekspedycji lub odkomenderowaniu mnie gdziekolwiek bądź pojedzie pani

ze mną.

— Wierzę panu. Dziękuję, kochany wujku Waniu, ale kiedy to będzie? Rozbójnicy nie co dzień tu bywają, a nawet i nie co roku...

Nudzila się.

„Czyżby pokochała Wasinię? Czyżby ten wsteczny chlystek wytracił z równowagi jej życie?”

Minęły tak dwa tygodnie. Nudne, upalne, przerywane tylko przelotnymi burzami w górach. Dwa tygodnie bez przygód. I nagle wieczorem kozak przywiózł pakiet. Nie była to zwykła pocztą, a pakiet szczególnie ważny, opatrzony pierześcią lakową i kozak wioził go „ławą”, zmieniając konie. Wyjechał rano, a o dziesiątej wieczorem go doręczył Domagał się, żeby to było na kopercie zaświadczone, żeby „naczelstwo” wiedziało jego sprawność.

W pakiecie był rozkaz dowódcy i przeputki chińskiego rządu w Turfanie.

Z reszki podróżnikiem Wasilewskim co się stało w Turfanie. Prawdopodobnie

został ujęty przez miejscowych Chińczyków i aresztowany. Chińskie władze są bezsilne. Konieczne jest wzmocnienie siły. Wziąć dziesięć kozaków i udać się spieszenie do Turfanu. Działać stanowczo i szybko, pamiętając o tem, że Rosjanin nie może być karany z pominięciem konsula. Załączam przepuski chińskiego rządu, posyłam półtora tysiąca rubli w złocie i chińskiem srebrenie.

Dowódca pułku,

pułkownik PERWUCHIN.

— Hura! ekspedycja! Hura przygoda! — jak wieher, kręcąc się po pokoju, z zachwytem krzyczała Tanni. — Kiedy jedziemy, wujku Waniu?

— Jutro, o czwartej rano.

XXII.

— Nie zmęczyła się pani?

— Ja, nie. Gdzież tam. Tak mi jest dziwnie dobrze!

O. a. n.

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Szał tańca.

Groźna epidemia nawiedziła Europę.
Słynny grafolog R. Szerman surowo potępia dancinę.

Wybitny grafolog, wiedeński Rafał Szerman, powrócił z Berlina, dokąd wezwał go prokuratorja celem wyśledzenia zawieszonych kilku sensacyjnych wypadków kryminalnych. Prasa wiedeńska całe szpalty drukuje o udanych ekspertyzach Szermana, które w podziw wprowadziły cały świat naukowy.

Szerman bawił też dwa dni w Warszawie. Zupełnie „incognito”, gdyż odwiedzić tylko chciał krewnych. Najbardziej w Warszawie uderzył go poprostu „szał tańca” jaki ogarnął stolicę. — Obserwował to wszystko i widzi analogję. To samo w Berlinie, Wiedniu, Monachjum i Paryżu. Już w roku ubiegłym zajmował się szkodliwymi objawami tańca, przyczem pismo było mu drogowskazem.

— Pismo — jak twierdzi Szerman — użycza wtajemniczonymu spojrzenie w najróżnorodniejsze objawy życia ludzkiego tak pod względem fizycznym, jak i duchowym. Liczne bowiem formy rozkoszy i bólu, wyrażają się w znakach, które kreśli ręka jako organ wykonawczy mózgu. Głęboko zatem musi docierać wzrok psychografologa, by mógł wskazać błędne ścieżki jego dalszego żywota.

Ale dalekiem też być musi spojrzenie wtajemniczonego w arkana pisma, gdyż nadchodzi ciągle czasy w których te same cierpienia opanowują wielu. Podczas wojny widział różne masowe choroby psychiczne w zwierciadle pisma.

Rysy pisma uczestników pisma zdradzały głęboki smutek, którego źródłem były opłakane stosunki materialne, bojaźń o najbliższych, bojaźń, lub tęsknota za śmiercią. Niemniej ciekawym epizodem — mówi Szerman — był epidemiczny poprostu okres zawierania związków małżeńskich, bez głębszego namysłu, bez wzajemnego poznania. Nieraz zgłaszali się do mnie tacy kandydaci. Zapomocą ekspertyzy zdołałem niejednemu nieszczęściu zapobiec — niejedno wbrew mojej poradzie dojrzało. Dziś znowu przeżywa my okres, w którym zgubny bakcyl toczy społeczeństwo, bakcyl, którego gniazdo odkryłem w ekscesach tańców. — Jakże często w ostatnich czasach przychodzą do mnie

zrozpaczeni małżonkowie, przynoszą mi listy żon, pytając z niepokojem, jakie zmiany w nich zaszły, ileż to razy matka przynosi mi pismo swych dzieci, by zyskać rozwiązanie dręczącej zagadki... zmian, zaszłych u dzieci. Także u mężczyzn zachodzą przemiany, których zrozumieć nie mogą ich żony. Ileż to mamy dziś małżeństw, poprostu nieszczęśliwych, gdzie dusze i charakter małżonków zupełnie się od siebie oddalają, liczne starcia i nieporozumienia, kłótnie, a nieraz tragedje małżeńskie. Oświadczam, że dzisiejsza wyuzdana forma tańca, staje

się najczęściej zaczątkiem tych wszystkich nieporozumień.

Szerman jest zdania, że obecne tańce są groźnym symptomem upadającej ogólnej powojennej moralności. Szał wyuzdanych tańców coraz szersze ogarnia masy. Bez względu na warstwy. Te dzikie nieestetyczne tańce importowane z krajów zamorskich, ujarzmiły Europę. Zaczynają poprostu kwić instynkty zwierzęce. Wstrętnem jest tańczenie z zupełnie nieznanymi kobietami, ukoronowane... zbytnim erotyzmem.

Miasto bezdomnych.

STOSUNKI MIESZKANIO WE W BUDAPESZCIE.

Węgierski urząd statystyczny wydał w tych dniach statystykę, rzucającą jaskrawe światło na ponure stosunki w stolicy Węgier. Statystyka ta zajmuje się warunkami życia najbiedniejszych z biednych, to jest tych wszystkich mieszkańców Budapesztu, którzy nie zarabiają nawet tyle, by móc mieć własne mieszkanie. Okazuje się, iż ludzi takich żyje obecnie w Budapeszcie 24,850. Już sama ta cyfra jest zastraszająca, ale całą zgrozę sytuacji uświadomimy sobie dopiero wtedy, kiedy dowiemy się, z jakich warstw ludności nieszczęśliwcy ci się rekrutują. Statystyka stwierdza, iż wśród bezdomnych jest zaledwie 3,300 robotników; lwia część nieszczęśliwych tych istot to rzemieślnicy, których według statystyki oficjalnej zarejestrowano 11,000. Około 1,700 bezdomnych — to robotnicy kwalifikowani. 139—

samodzielni kupcy a 1,300—pracownicy handlowi. Dalej wymienia statystyka następujących mieszkańców domów dociegowych: 108 urzędników państwowych, 39 urzędników miejskich, 14 urzędników sądowych, 3 nauczycieli szkół średnich, 3 nauczycieli szkół średnich, 4 nauczycieli szkół powszechnych, 8 nauczycielek szkół powszechnych, trzech lekarzy, 2 magistrów farmacji, 1 adwokata, 1 koncypienta i t.d. Ponadto 69 osób, stale mieszkających w przytułku noclegowym, trudni się według statystyki sztuka i literatura. W statystyce zaznaczono, że inteligenci, którzy zmuszeni są nocie spędzać w przytułkach noclegowych, bynajmniej nie są ludźmi lekkomyślnymi, lecz poprostu z powodu braku środków nie są w stanie zapewnić sobie innego locum.

Koniec miłości szofera i milionerki.

SIEDEM KÓŁ W SERCE.

W jednym z wytwornych pałaców przy Heumarkt w Wiedniu zginęła od morderczych strzałów pani Emilja Hrabecky, znana w stolicy Austrii milionerka. Sprawcą morderstwa wykwintej damy jest jej szofer, Adolf Hager, który w przystępie zazdrości dokonał zbrodni.

P. Emilja Hrabecky utrzymywała jakiś czas stosunek miłosny z własnym szoferem,

ostatnio jednak, znudzona tem uczuciem, postanowiła się pozbyć młodzieńca i wymówiła mu posadę.

W tym celu zaważwała Hagera do salonu i oznajmiła mu przykrą wiadomość.

W odpowiedzi na to, rozkochany szofer wyjął rewolwer i oddał do niewdzięcznej chlebobawczyni siedem celnych strzałów, które były śmiertelne.

CONAN DOYLE.

Dolina Trwogi.

Upewniło mnie to w poglądzie, że chodzi o kaczkę dziennikarską, gdyż w stowarzyszeniu tem nie znalazłem nic zdroźnego, a wiele stron dobrych. Ale chciałem wywiązać się z zadania i przybyłem do węglowych dolin. Tu, na miejscu przekonałem się, że jestem w błędzie i zaskoczyło mnie to. Zostałem aby się rozejrzeć. Nie zabiłem w Chicago żadnego człowieka. Nie sfałszowałem w życiu ani jednego dolara. Te, które wam dałem były równie prawdziwe, jak inne. Ale nigdy nie wydawałem pieniędzy w szlachetniejszym celu. Widziałem w jaki sposób się wam przypodobać i dlatego udałem, że prawo mnie ściga. Stało się wszystko, jak myślałem.

Wstąpiłem do waszej diabelskiej loży i brałem udział w waszych naradach.

81)

Może powiecie, że byłem równie zły, jak i wy. Mówcie, co chcecie. Jest mi to obojętne teraz, kiedy was trzymam w ręku. Ale, jak się rzecz ma naprawdę? W noc, kiedy się do was przyłączyłem, pobiliście starego Sagera. Nie mogłem go ostrzec dla braku czasu, ale powstrzymałem rękę twoją, Baldwinie, kiedy go chciałeś zabić. Jeśli kiedykolwiek dla zdobycia sobie w naszym kole uznania przedstawiałem jakiś plan, wiedziałem zawsze, że znajdę sposób przeszkodzenia jego wykonaniu. Nie mogłem ocalić Dumsa i Mczieś'a, gdyż wiedziałem zbyt mało, ale postaram się, aby powieszono ich morderców Ostrzegłem Chester Wilcoxa tak, że kiedy wysadził w powietrze jego dom, on i rodzina jego byli w bezpiecznym miejscu. Wielu zbrodniom nie zdołałem przeszkodzić ale jeśli sięgniecie pamięcią w przeszłość i przypomniecie sobie, jak często ofiara was a wracała do domu inną drogą, była w mieście, kiedy szukacie jej w domu lub sie-

działa w domu, kiedy spodziewaliście się, że wyjdzie, zrozumiecie, co było moim dziełem.

— Przeklęty zdrajco! — syknął Mc Ginty przez zaciśnięte zęby.

— Ah! Możesz nazywać mnie zdrajcą, Johnie Mc. Ginty, jeśli ci to ulży. Ty i podobni tobie byli wrogami Boga i ludzi w tych stronach. Trzeba było aby ktoś stanął między tobą i tymi biednymi mężczyznami i kobietami, których gnębiłeś. Nazywasz mnie „zdrajcą”, ale jestem pewny, że tysiące ludzi nazwie mnie „zbawicielem”, który zstąpił do piekieł, aby ich ocalić. Spędziłem w tym piekle trzy miesiące. Nie chciałbym przeżyć trzech takich jednak miesięcy, choćby mi ofiarowano cały skarbiec Waszyn tonu. Musiałem zostać tu, aż dowiem się o wszystkim, o każdym człowieku i każdej tajemnicy. Zaczekałbym jeszcze dłużej gdyby mnie nie powiedziano, że grozi mi wykrycie. (D. c. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK.

Sobota, 17 grudnia — Łazarz.

TEATR.

Teatr Miejski: — „Wyzwolenie”
Teatr Popularny — Chłopi.

WIDOWISKA.

Casino: — „W płonieniu życia”
Splendid: — „Miasto tysiąca uciech”.
Gong — Precz z rozwodami.
Odeon: — „Wyspa straceńców”.
Czary — Szatański wyścig.
Grand Kino — Demon cyrku.
Imperial: — „Nibelungi”
Dom Ludowy: — „Robin Hood”.
Corso: — „Bunt krwi i żelaza”
Miejski Kin. Oświatowy: — „D. kabryści”.

Wiadomości bieżące

Wybór prezydium Rady M.

Jak wiadomo, kadencja prezydium rady miejskiej kończy się z dniem 31 grudnia, gdyż prezydium wybierane jest zawsze na rok kalendarzowy. Na pierwszym posiedzeniu po świętach nastąpi ponowny wybór prezydium rady miejskiej na cały rok 1928.

Jak się dowiadujemy, na skutek porozumienia pomiędzy stronnictwami żadne zmiany nie zajdą i prezydium wybrane zostanie w dotychczasowym składzie.

Specjalne posiedzenie Rady M.

Jak się dowiadujemy, na wtorek zwołane zostaje specjalne posiedzenie rady miejskiej, ostatnie przed feriami świątecznymi. Na posiedzeniu tem omawiana będzie sprawa doraźnej pomocy żywnościowej dla bezrobotnych, którzy żadnych wysiłków nie pobierają. Równocześnie na posiedzeniu tem magistrat upoważniony zostanie do wyasygnowania pewnej sumy na cel powyższy, jako uzupełnienie funduszu przeznaczonego przez rząd.

Przedstawiciele Rady Miejskiej w Komisjach Wyborczych

Na posiedzeniu w dn. 15 bm. Rada Miejska desygnowała w charakterze swych przedstawicieli, zgodnie z uchwałą konwentu senjorów: 1) do Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 13 (m. Łódź) r. adw. R. Kempnera, inż. S. Lebenhafta, inż. S. Praszkiere i r. W. Groszkowskiego, jako członków, oraz pp.: St. Wojdana, M. Federa, J. Sawickiego i Fr. Waszkiewicza, jako zastępców; 2) do Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 14 (powiat) pp. r. Wł. Doleckiego i Al. Bangscha (tawnika m. Aleksandrowa), jako członków, oraz pp. J. Golańskiego i G. Neumana, jako zastępców.

Dodatkowe zebrania kontrolne

Dzisiejsze trzy dni dodatkowych zebrania kontrolnych dla szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia (kat. A, C, D) dla roczników 1901, 1909 i 1897 oraz tych roczników od 1890 do 1898 włącznie, którzy w latach 1925 i 1926 byli zobowiązani do zebrania kontrolnych, lecz z jakichkolwiek powodów obowiązku tego nie spełnili.

Zebrania odbywać się będą dziś, w południe i wtorek o godzinie 9 rano. W lokalu PKU Łódź miasto i winni stawić się zamieszkalni w dniu 1 sierpnia w obrębie komisariatów 2, 3, 5, 8, 9, 11, a w lokalu PKU Łódź — miasto 2 zamieszkalni w obrębie komisariatów 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14. (bip).

Okręgowi komisarze wyborczy.

MIANOWANI w 5 OKRĘGACH WOJEW. ŁÓDZKIEGO.

W dniu wczorajszym nadeszły do urzędu wojewódzkiego nominacje na komisarzy wyborczych w 5 okręgach województwa łódzkiego.

Komisarzem wyborczym okręgowej komisji wyborczej Nr. 13 (Łódź-miasto) został mianowany przez ministra Sławoj Skłodowskiiego naczelnik wojewódzkiego wydziału zdrowia dr. Stanisław Skalski, okręgowej komisji Nr. 14 (Łódź-powiat) naczelnik wojew. wydziału administracyjnego Jan Dych

dalewicz, komisji Nr. 15 (Konin) — dr. Zygmunt Gutek, komisji Nr. 16 (Kalisz) — naczelnik wojew. wydziału rolnictwa p. Zygmunt Szostak, komisji Nr. 18 — (Piotrków) — naczelnik wydziału bezpieczeństwa woj. łódz. — J. Bielecki.

Nowomianowani komisarze wyborczy rozpoczynają z dniem dzisiejszym urzędowanie i odbędą konferencje z przewodniczącymi komisji wyborczych w poszczególnych okręgach. (bip)

Rząd a uposażeniowe postulaty pracowników państwowych.

UCHWALENIE ZASIŁKU DLA PRACOWNIKÓW KONTRAKTOWYCH.

Ostatnie posiedzenie Rady Ministr., któremu przewodniczył wicepremier Bartel, ma jako najważniejszy punkt sprawę urugulowania poborów urzędniczych. P. wicepremier Bartel odbył konferencje z min. skarbu Czechowiczem, poświęconą wyłącznie tej sprawie, przyczem przedmiotem tej długogodzinnej konferencji było rozpatrywanie memoriału złożonego rządowi przez organizacje urzędnicze. Uregulowanie poborów urzędników państwowych objąć ma również funkcjonariuszy kolejowych, o czym Min. Skarbu Czechowicz konferował z min. komunikacji Romockim. Po referacie Min. Skarbu Czechowicza, poszczególni ministrowie wypowiedzieli swój punkt widzenia i pogląd na rodzaj uposażenia urzędników państwowych.

Rada Ministrów uchwaliła: Projekt rozporządzenia w sprawie zmiany art. 6 ustawy o ochronie lokatorów w kierunku przedłuże-

nia na okres dalszych 6-ciu miesięcy zawieszenia wzrostu stawek komornego od lokali i-dno pokojowych.

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie z 17 sierpnia 1927 w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszy państwowych, sędziów i prokuratorów oraz osób wojskowych. W myśl uchwalonego projektu pracownicy kontraktowi w służbie państwowej, otrzymujący wynagrodzenie ryczałtowe, dziennie płatni pracownicy pocztowi i próbni pracownicy kolejowi otrzymają jednorazowy zasiłek, który wypłacony będzie w całości w dniu 20 grudnia br.

Ponadto Rada Ministrów odbyła szczególną dyskusję nad sprawami urzędniczymi. Dyskusja ta nie została zakończona i będzie kontynuowana na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Ministrów.

Weksle przedwojenne.

PROJEKT MIN. SKARBU WYRÓWNANIA NALŻYŃNOŚCI WEKSŁOWYCH DO 1 LIPCA 1928 ROKU.

Ministerjum Skarbu projektuje wydanie odpowiedniego rozporządzenia likwidującego wszystkie weksle, które powstały przed 30 lipca 1914 r. Dotychczas weksle te były ciągle odrażane na mocy moratorium, które do terminu był ciągle przedłużany. Obecnie

termin moratorium upływa z dniem 31 grudnia r. b. Ministerjum Skarbu projektuje definitywnie załatwienie tych weksli w ten sposób by w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia 1 stycznia 1928 r. weksle te były wyrównane.

Brzość poborowi rocznika 1907!

Biuro Wojskowo-Policyjne Magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że w sobotę dnia 17 bm. powinni stawić się do spisów poborowych wszyscy mężczyźni, urodzeni w 1907, a zamieszkali stale lub czasowo w m. Łodzi w obrębie XIV Komisariatu P. P. o nazwiskach na litery od A do Ł, zaś w poniedziałek dnia 19 bm. zamieszkali w obrębie tegoż komisariatu o nazwiskach na litery od M do Z.

Spis odbywa się w lokalu Biura Wojskowo-Policyjnego przy ul. Traugutta 10 w godz. od 8-ej do 15-ej.

Osoby, uchylające się od obowiązku osobistego zgłoszenia się do spisu, oraz osoby, zgłaszające się z przyczyn nieusprawiedliwionych, po terminie, ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł. lub resztu do 6 tygodni, albo obu tym karom łącznie.

Blisko milion złotych Miasto wyda

NA ZAPŁATĘ 13 PENSJI URZĘDNIKOM MAGISTRATU.

Wedle wyliczeń wydziału finansowego magistratu przyznana gratyfikacja dla wszystkich pracowników miejskich wyniesie razem przeszło 900 tys. zł. Na sumę tę składa się gratyfikacja dla urzędników w magistracie zł. 400 tys., dla pracowników gazowni 108 tys. dla wydziału kanalizacyjnego 225 tys. a reszta na gratyfikację dla robotników

sezonowych.

Na najbliższym posiedzeniu prezydium magistratu zbadany zostanie dokładnie stan kasy miejskiej najbliższe wpływy i konieczne wydatki, poczem zapadnie decyzja o 13 pensji wypłacony będzie jednorazowo czy też magistrat zmuszony będzie wypłacać w ratach. (bip)

Ulgi kolejowe dla młodzieży szkolnej

Jak wiadomo do tej pory obowiązywały specjalne ulgi na kolejach dla uczniów szkół średnich i studentów wyższych zakładów naukowych. Ulgi te dotyczyły jednak tylko biletów klasy 3-ej. W najbliższym czasie sprawa ta ulegnie zmianie w tym kierunku, że ulgi kolejowe obowiązywać będą również i dla młodzieży uczącej się przy przejazdach II klasą. Ulgi rozszerzone zostaną również na pociągi pospieszne za dopłatą normalną za pospiech. (p)

48 nowych magistrów farmacji

Jak wiadomo, w Łodzi jest wielu farmaceutów, którzy ukończyli w myśl dawnych przepisów tylko 4 klasy, a obecnie wymagane są przy wstąpieniu na uniwersytet 8 klas. W celu zaradzenia temu, urządzono dwuletnie kursy podaptekarskie, którzy zdawali egzaminy przed komisjami przy uniwersytecie i przy ostatnim egzaminie 48 łódzian zdało takie egzaminy.

Po ukończeniu kursu, absolwenci otrzymują tytuł magistra farmacji. Jak się dowiadujemy, ministerstwo zezwoliło na pozostawienie kursu również na rok 1928. (bip)

Kronika policyjna.

Samobójstwo posterunkowego

Od dłuższego czasu w X komisariacie P. P. w Łodzi pełnił funkcję posterunkowego 45-letni Franciszek Harasimowicz, zamieszkały przy ulicy Rzgowskiej 17. Przed niedawnym czasem Harasimowicz otrzymał urlop zdrowotny i wyjechał na wieś w Lubelskie. Lecz oto w dniu wczorajszym nadeszła do Łodzi wstrząsająca wiadomość, że Harasimowicz na stacji kolejowej w Dęblinie w lokalu posterunku policyjnego w celu samobójczym strzelił do siebie w skroń z rewolweru, ponosząc śmierć na miejscu. Przyczyna rozpaczliwego czynu nie została ustalona. Harasimowicz osierocił żonę i troje dzieci. (p)

Brzytwa po gardło

W dniu onegdajszym o godzinie 10 min. 30 wieczorem przy ulicy Pryncypalnej 25 na Chojnach, zamieszkały tamże 19-letni Zygmunt Chorzelski w celu samobójczym poderżnął sobie brzytwą gardło. Do broczącego krwią zawezwano pogotowie Kasy Chorych, którego lekarz przewiózł młodego desperata do najbliższej lecznicy, gdzie udzielono mu pomocy. Przyczyną rozpaczliwego kroku według wyjaśnień domowników był zawód miłosny. (p)

Miedzy buforami

W dniu wczorajszym na stacji kolejowej w Karolewie miał miejsce straszny wypadek. Jeden z robotników zatrudniony przy ładowaniu wagonów towarowych 17-letni Stanisław Jackowski, zamieszkały przy Szosie Zgierskiej nr. 10, wskutek nieuwagi dostał się pomiędzy wagon a rampę składu i przyciśnięty uległ zgnieceniu klatki piersiowej. Do nieszczęśliwego wezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz przywiózł go w stanie ciężkim do szpitala małż. Poznańskich.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN

ZAKOŃCZENIE KURSU WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

W sobotę dn. 17 grudnia br. o godz. 16 w gmachu szkoły powszechnej przy ul. N. — Targowej nr. 24, odbędzie się zakończenie czterotygodniowego kursu Wychowania Fizycznego urządnego, staraniem Związku Młodzieży Polskiej, przez DOK. IV Ośrodek Wychowania Fizycznego. Na program złożą się: gimnastyka, zabawy ruchome, siatkówka, koszykówka. Po ćwiczeniach odbędzie się wręczenie nagród oraz świadectw z ukończenia kursu.

Kto posiada wiedzę i władę pismem.

Konkurs na najpopularniejszy artykuł naukowy

OGŁASZA KOMITET EDUKACYJNY PRZY UNIWERSYTECIE LUDOWYM W BROOKLYNIE.

Komitet Edukacyjny, założony przy Uniwersytecie Ludowym, 159 — 15ta ulica, w Brooklynie (New York) celem szerzenia oświaty wśród ludu polskiego w Ameryce, postanowił w roku 1928 wydać Księgę Pamiątkową Uniwersytetu Ludowego, zawierającą popularne artykuły naukowe, obejmujące działy religii, literatury, poezji, filozofii matematyki, medycyny, pedagogiki, życia społecznego, chemii, elektryczności, astronomii, meteorologii, historii naturalnej, botaniki, agronomii, muzyki, biologii i t.d., a służące do popularyzowania wiedzy i wytłumaczenia rozpowszechnionych już, a mało w szczegółach znanych.

Głównym celem wydawnictwa będzie w sposób najprostszy, najpopularniejszy, a jednak

zgadzający się z istotą danych wynalazków i zjawisk w przyrodzie wytłumaczyć czytelnikom o bardzo niskim poziomie wykształcenia te zjawiska i wynalazki.

Księga pamiątkowa drukowana będzie w 50.000 egzemplarzach i rozpowszechniona będzie przez specjalny do tego podany Komitet.

Nagrody konkursu: 1-sza — nagroda 150 dolarów; 2-ga nagroda — 100 dolarów; 3-cia nagroda 50 dolarów. Nagrody otrzymają autorzy najpopularniejszych artykułów.

Wszystkie nadające się do druku artykuły zostaną wydrukowane. Termin nadsyłania kończy się 30-go kwietnia, 1928 roku, na adres: K. W. Trzepierczyński, 161 — 15th Street, Brooklyn, New York, U. S. A.

Schwytanie „dzentelmena - włamywacza”.

ELEGANCKI RZEZIMIESZEK MIĘDZY NARODOWY WACŁAW SIWA UJĘTY ZOSTAŁ PRZEZ ŁÓDZKĄ POLICJĘ.

W dniu wczorajszym liczni przechodnie przed domem Nr. 216 przy ulicy Piotrkowskiej byli świadkami niezwyklej sceny. Do jakiegoś wytwornie odzianego młodzieńca o inteligentnym wyglądzie podeszło nagle paru panów, którzy zatrzymali go, poczem jeden z nich wyrwał mu z ręki elegancką skórzaną walizkę. Młodzieniec chciał się rzucić do ucieczki, w tej chwili jednak założono mu na ręce sprężynowe kajdanki. Następnie wszyscy wraz ze skutym elegantem siedli w taksówkę która ruszyła szybko w kierunku ulicy Pustej. Nie trudno się domysleć, że owi panowie byli wywiadowcami policji śledczej. Aresztowany zaś został przez nich przestępca, złodziej-włamywacz mieszkaniowy 29-letni Wacław Siwa.

Dzieje tego niezwyklego przestępstwa przedstawiają się wręcz sensacyjnie.

Urodził się w Poznaniu, w którym to mieście zamieszkiwał stale na przedmieściu Garbary przy ulicy Małej 11. Karjerę złodziejską rozpoczął bardzo wcześnie, przyczem specjalnością jego stały się włamania do mieszkań ludzi zamożnych. Siwa był w pełnym znaczeniu złodziejem wielkoświatowym.

Elegancki, o wykwinnych manierach; nader ujmującej powierzchowności podawał się za arystokratę zagranicznego, co przychodziło mu z tem większą łatwością, iż znał świetnie parę języków europejskich. W ten sposób znajdował dostęp do mieszkań ludzi bogatych po to tylko, by rozejrzawszy się w sytuacji, mógł następnie dokonywać włamań.

Siwa wyjeżdżał na gościnne występy do wszystkich większych miast kraju. Dwa razy schwytany przy robocie odsiadywał karę półtora roku i 16 miesięcy więzienia. Stawiony przed sądem i osadzony w więzieniu poznańskim poraz trzeci uciekł, zmyliwszy czujność dozorów. Od tego czasu poszukiwany był bezskutecznie przez policję całej Polski, aż dopiero wywiadowcom łódzkim przypadło w udziale aresztowanie niebezpiecznego włamywacza, przez co z pewnością mieszkanie niejednego z obywateli łódzkich uchronione zostało przed jego wizytą. Siwa bowiem od pierwszej chwili swego przyjazdu był śledzony przez wywiadowców i jak stwierdzono przy był istotnie do Łodzi na gościnne występy.

W góry, w góry, miły bracie!

ZNIŻKI KOLEJOWE DLA NARCIARZY TATERNIKÓW.

Oddział Łódzki Pol. T-wa Tatrzańskiego komunikuje swym członkom, że Ministerstwo kolei, dla ułatwienia i poparcia ruchu narciarskiego wznowiło zarządzeniem M. K. N III/oa 12421/27 na bieżący sezon знижки narciarskie — na przejazdy indywidualne wszystkimi klasami — i zawiadomiło pismem z d. 2.XII 27 N VI 2,13556 wszystkie kasy sprzedaży w Łodzi (Łódź Kaliska, Łódź Fabryczna, Orbis i stacja miejska, ul. Andrzeja 5) o powyższem. Członkowie Sekcji Narciarskiej Pol.

Tow. Tatrzańskiego — posiadający legitymację Pol. Zw. Narciarskiego na r. 1927/8 mogą z powołaniem się na to rozporządzenie nabywać bilety dla przejazdu z nartami z Łodzi do ośrodków sportu narciarskiego i z powrotem. Oddział Łódzki oznajmia, że wypożyczalnia nart dla członków i młodzieży szkolnej za opłatą 80 gr. od pary — czynną będzie przed świętami Bożego Narodzenia w sobotę 17 i poniedziałek 19.XII od godz. 12—14, Narutowicza 68,

Z ŁÓDZ. TOW. KOLARSKIEGO.

Łódzkie Towarzystwo Kolarskie — zawiadamia P.P. członków, iż w środę dnia 21 grudnia r. b. o godzinie 9 wieczorem urządzi w lokalu klubowym (ul. Piotrkowska 174) tradycyjny oplatek, na który zaprasza swych członków i sympatyków.

Z TOW. KULTURY KATOLICKIEJ.

Sekcja Odczytowa organizuje dn. 20 b. m. (wtorek) w sali związku Młodzieży przy ul. Gdańskiej Nr. 111 odczyt na temat: „Naczelna Księga Gospodarcza”. Prelegent Ks. Dr. Rosz-

kowski, Prof. Sem. Duchownego w Łodzi omówi: poglądy ekonomiczno-socjalne, dotyczące zagadnienia: „Organizacja izby na Zachodzie Europy oraz postulaty w Polsce”.

PORANEK SZK. POWSZ. NR. 31.

W dn. 18 — X — niedziela godz. 11 rano szkoła powszechna Nr. 31 urządza w Teatrze Miejskim Poranek, numery którego zostaną wykonane przez dzieci szkolne. Dochód przeznaczony na zakup lampy kwarcowej dla szkoły.

KATEDRALNY ZW. MINISTRANTÓW.

W celu uzupełnienia biblioteki i fundowania sztandaru, urządza w dniu 25 grudnia pierwszy dz. św. Bożego Narodz. o godz. 5,30 p. p. w sali Straży Ogniowej przy ul. św. Emilji 30 wielki „Koncert raut” na który złoży się wesoła komedia w 1 akcie p. t. „Zyd w becze” A. Żółkowskiego.

WIELKA LOTERIA FANTOWA

Rada Związkowa Młodzieży Polskiej w Łodzi, pragnąc zasilić fundusze na organizację młodzieży katolickiej, urządza w dn. 18 grudnia br. (niedziela) od godz. 14 do 21 w Domu Młodzieży przy ul. Gdańskiej 111 wielką loterię fantową połączoną z atrakcjami muzycznymi. Wejście bezpłatne.

60-LECIE ŚMIERCI A. GROTTGERA

Z okazji 60-lecia śmierci Artura Grottgera urządza Polska YMCA w sali przy ul. Piotrkowskiej 89 dziś w sobotę dnia 17 grudnia o godz. 8 wiecz. odczyt, który wygłosi p. dyrektor Muzeum Miejskiego prof. Walenty Piaskowski n. t. „Grottger i jego twórczość”.

— 000 —

Teatr i sztuka.**TEATR MIEJSKI.**

„Wyzwolenie” grane będzie dziś o godz. 4 po południu dla młodzieży szkolnej z występem Juliusza Osterwy w gigantycznej roli Konrada. Ceny do 2 zł. 50 gr. Juliusz Osterwa wystąpi w „Wyzwoleniu” po raz ostatni w niedzielę o godz. 8,30 wieczorem.

„Peer Gynt” arcydzieło Henryka Ibsena z muzyką Griega grane będzie dziś wieczorem o godz. 8,30. Rolę tytułową kreuje Jerzy Woskowski. „Kredowe Koło” dane będzie w niedzielę o godz. 4 popoł. po cenach popularnych.

TEATR KAMERALNY

Dziś i jutro o godz. 9 wieczorem ucieczna krotchwila Zygmunta Kaweckiego „Fura słomy” z Morską, Relewicz-Ziemińska, Krotkiem, Zniczem i in. w rolach głównych.

OSTATNIE WYSTĘPY K. ADWENTOWICZA.

Znakomity tragik Karol Adwentowicz wystąpi na scenie Teatru Kameralnego dziś w sobotę i jutro w niedzielę o godz. 5 po południu w popisowej swej roli Pozdnyshewa w „Kreuzerowskiej Sonacie”.

Ceny na obydwie te przedstawienia w cenie od 1 zł. do 6-ciu.

TEATR ART. LITERACKI „GONG”.

Dziś w dalszym ciągu, ciesząc się rekordowym powodzeniem szalagierowa rewja p. t. „Szkoła pocałunków” pióra J. Nela, W.

Ułga przy podatku obrotowym.**PODATEK MOŻE BYĆ ROZŁOŻONY NA RATĘ DO KONCA MARCA 1928.**

Miejskowe władze skarbowe otrzymały nowy okólnik w sprawie rozkładania na raty zaległości z tytułu podatku obrotowego.

Co do podatników, których stan materialny zostanie sprawdzony na skutek ich indywidualnych podań, urzędy skarbowe mogą rozkładać im zaległości na raty do końca marca 1928 r. o ile jednak sumy nie przekraczają 100% rocznego przypisu tegoż po-

datku za ostatni rok podatkowy i takie wnioski urzędy skarbowe przedłożą prezydentowi izby skarbowej.

Izba skarbową może rozkładać na raty sumy zaległości ponad 100% przypisu jednak nie wyżej sumy zł. 30.000, a to w tym celu, by można było zlikwidować wszelkie zaległości z ubiegłych lat bez rujnowania podatników. (bip)

P R A W O I S A D.**Za beczynność władzy.****KOMENDANT POSTERUNKU P.P. W STRYKOWIE SKAZANY NA 6 MIESIĘCY WIEZIENIA.**

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi pod przew. dniem sędziego Ilinicza rozpatrywał sprawę przeciwko Albinowi Kierzkowskiemu byłemu przodownikowi i komendantowi posterunku P. P. w Strykowie, oskarżonemu o beczynność władzy. Jak wynika z aktu oskarżenia i zeznań świadków oskarżony Kierzkowski w okresie czasu do lutego 1926 r. tj. od chwili zawieszenia go w czynnościach służbowych przez komisarza Jezierskiego dopuszczał się niedbalstwa w peł-

nienu swych funkcji. Na przewodzie sądowym Kierzkowski do winy się nie przysnał, twierdząc, iż pał o ofiarę złości swych podwładnych, jednakże cały szereg świadków winę jego udowodnił.

Po przemówieniach prokuratora kameralnego Fejta, który domagał się surowego wymiaru kary, oraz obrońcy oskarżonego, sąd ogłosił wyrok, którego mocą Albin Kierzkowski skazany został na 6 miesięcy więzienia. (p)

Jastrzębca, J. Starskiego, B. Hertza, dr. Pietraszka i A. Własta.

WYDAWNICTWA GWIAZDKOWE**„BELDONEK”**

A. Dygasiński.

Z barwnymi ilustracjami Kamila Mackiewicza. L. Fiszer. Łódź, 1927. stron 144, cena zł. 8, —.

Nazwisko Dygasińskiego mówi samo za siebie. Beldonek nie jest zresztą książką nieznaną polskiemu czytelnikowi. Wszyscy pamiętamy ją jeszcze z lat swojej młodości. Jest to z niezrównanym połosem opisana historia małego sieroty wiejskiego, który uciekł z domu „stryjki i włóczy się po kraju z „dziadkiem prosiącym”, a wreszcie po wielu przeżyciach powraca w strony rodzinne.

Książka napisana mistrzowską gwarą ludową.

„PRACA BOGACTWEM”

Wł. Izdebska.

Powieść dla młodzieży, wydanie drugie z barwnymi ilustracjami Kamila Mackiewicza. L. Fiszer. Łódź 1927. Stron 240, cena zł. 8, —.

Wznowienie wartościowej książki Izdebskiej, która przed laty cieszyła się tak wiel-

kiem powodzeniem u ówczesnej młodzieży jest godnym uznania pomysłem. Już sam tytuł książki wskazuje, że tendencją autorki jest wpływ umoralniający, chęć wzbudzenia w młodzieży zamiłowania do pracy i systematyczności. W zajmującą treść wplata Izdebska wiele rzetelnych przekonań, ukazuje na każdym kroku skutki lenistwa, swarliwości, nieposłuszeństwa i innych wad, których wykorzenienie z duszy dziecka jest jednym z najważniejszych celów wychowawcy, a staje się i głównym celem książki, jeśli ma ona spełnić zadanie wychowawcze.

„GIEŁDA ZBOŻOWA**CENY ORIENTACYJNE ZBOŻOWKI W POZNANIU**

z dnia 16 grudnia 1927 r.

Zyto	38,50 do 39,50
Pszenica	46,40 do 47,40
Jęczmień przemiał.	33,00 do 35,00
Jęczmień browar.	39,50 do 41,00
Owies	32,50 do 34,50
Mąka żytnia 65	pre. 57,00
Mąka żytnia 70 pr.	55,50
Mąka pszen. 65 pr.	67,00 do 71,00
Otręby żytnie	28,00 do 29,00
Otręby pszenne	27,50 do 28,50
Uspokojenie ogólne	spokojne.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 7.

OPRAWA OBRAZÓW I DEWOCJI:

T. Opiecki, ul. Piotrkowska 261

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY.

Pasy przepuklinowe i paski brzuszne
Nawrot 38, Lewiński.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE:

Al. Klim. Brzezińska 114

ZAKŁADY KOWALSKIE:

Krzyszczkowski, Ogrodowa 9
i Wiśniewski, Radwańska 45.
Pietrz, Wólczańska 109.

FRYZJERZY:

M. Adamczyk, Skierniewicka 11
Staronik, Zamenhofska 11.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI.

Bańkowski, Nawrot 63

SPRZEDAŻ RESZTEK:

Przybylska, Wólczańska 62

PIEKARNIE:

Ewlich, Konstancynowska 84
Suwalski, Radwańska 35

KLEP ZEGARMISTRZOWSKI—JUBILERSKI

Jan Plazek, Brzezińska 10 telefon 70

MASARNIE:

Krygier, Konstancynowska 84
J. Welnicki, Sienkiewicza 18
Marka, Gdańska 152
Batus, Zamenhofska 14.
Lubelski, Skierniewicka 12

SKLEPY SPOŻYWCZE

Kijańska, Praga 70
Witt, Anny 22
Pogorzelski, Hrabłowska 3.
Ruszkiewicz, Karola 18.

RESTAURACJE:

Żelewski, Zielona 35.

SLUSARNIE MECHANICZNE:

Chmielewski, Anny 28.
Semmer, Górska 142 (oraz rep. stanch.)

ZAKŁADY TAPICERSKO—DEKORACYJNE:

Lurczak, Zamenhofska 2

KWACIARNIA ARTYSTYCZNA:

Salwa, Narutowicza 27.

ZAKŁADY KRAWIECKIE:

Stefan Kosiński, Napiórkowskiego 5

PRACOWNIE SZEWEKIE:

Płoszajski, Wólczańska 151.

ZAKŁADY BLACHARSKIE:

Kopczyński, Juliusza 23.

LAKIERNIE:

J. Drynkowski, Sienkiewicza 56.

SKLEP SPORTOWY:

Zaloga, Sporna 2
Majewski, Konstancynowska 22.

Ogłoszenie.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz sady i obuwia przez wyznaczenie cen (Dz. U. R. P. N. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku (Dz. U. R. P. N. 91 poz. 527 art. 8) oraz na Uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku niniejszym podaje do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje: Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 1223 z dnia 23 listopada 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne

na mięso wieprz. i wyroby masarskie za 1 kg. w det.

zł.	zł.
1) wieprzowina 2,80	16) szynka sur. wędz. 3,80
2) wieprz. bez dokł. 3,60	17) „ bez kości 4,40
3) schab i baleron 3,60	18) baleron gotowany 6,20
4) słonina 3,80	19) „ surowy 5,00
5) sadło 3,80	20) boczek sur. wędz. 4,40
6) salceson 3,80	21) „ gotowany 4,60
7) kielbasa krajana 3,80	22) szmalc 4,40
8) „ serdelowa 3,80	23) siekane do umowy
9) pasztetowa 4,40	24) poledw. sur. wędz. 6,60
10) serdelki 4,80	25) słonina paprykow. 5,00
11) podgarłana 2,40	26) kielbasa sur. do umowy
12) czarna 2,40	27) rolada 4,60
13) kaszanka 1,40	28) kielbasa sucha 5,70
14) krakowska 4,60	29) salamin 8,20
15) szynka gotowana 6,20	30) parówki 5,70

na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg. w hur.

gat. zł.	zł.
1) wołowina norm. I 2,66	5) baranina normalna 2,77
2) „ „ II 2,18	6) „ koszerna 3,23
3) „ koszerna I 3,32	7) cielęcina normalna 2,94
4) „ „ II 2,70	8) „ koszerna 2,94

za mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg. w det.

gat. zł.	gat. zł.
1) wołowina norm. I 3,00	7) cielęcina normalna 3,40
2) „ „ II 2,50	8) „ koszerna 3,53
3) „ koszerna I 4,00	9) wołowina norm. I
4) „ „ II 3,23	10) „ bez kości 3,50
5) baranina normalna 3,18	11) poledwica wołowa 4,20
6) „ koszerna 3,87	

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7, wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu. Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nie ujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną i I instancji według artykułu 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. N. 91 z 1926 r. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10000 zł** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych.

Do akt. Nr. 1440 1927 r.

OGŁOSZENIE

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi S. Zajkowski, zam. w Łodzi przy ul. Trauguta Nr. 10 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 grudnia 1927 od g. 10 r. w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 72 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „A. Kantor” i składających się z urządzenia biurowego oszacowanych na sumę zł. 7000

Łódź, dnia 15 grudnia 1927 r.

1435

Komornik S. ZAJKOWSKI

HOTEL „POLONIA-PALACE” W ŁODZI

Gruntownie odnowiony

Cena jednolita

zł. 8.- od osoby na dobę

włącznie z ogrzewaniem i podatkiem

Dyrekcja:
B-cia Dobrzyńscy.

Okazyjnie do sprzedania

używany samochód ciężarowy
po remoncie, 4 do 5 ton.

Wiadomość:

„ELIBOR” Kilińskiego 70
Telefon 172 3876-

NA GWIAZDKE!

Zegary, Zegarki firm: LONGINES, OMEGA, ZENITH i in. złote, srebrne i niklowe, obrączki ślubne oraz wszelką biżuterię poleca: Zakład Zegarm.

JAN CHMIEL Piotrkowska 100 tel. 25-35

Sprzedaż na dogodnych warunkach
Przyjmuje wszelkie reperacje zegarmistrzowskie i jubilerskie.
Wykonanie szybkie i solidne. 3703

MIÓD

czysto pszczelny, pod gwarancją, spożywczo-leczniczy najlepszej jakości, tegoroczny, wysłał po cenach reklamowych za pobraniem poczt.: 3-kg. zł. 10,80, 5-kg. zł. 14,80, 10-kg. zł. 27,20 kg. zł. 50 wraz z opłatą pocztową i blaszankami
Arnold Kleiner,
Podwołoczyska,
ul. Mickiewicza Nr. 73
(Małop.) 6101

Doktor
H. WOLKOWYSKI
Zachodnia № 57
(Cegielniana 19)

Choroby skórne i weneryczne
ne Leczenie lamą kwarcową
Przyjmuje od go. z. 4-8
W niedzielę i święta od 11 — 1
Dla pań od godz. 4—5 oddzielna poczekalnia Tel. 37-70

SKLEP POŃCZOCH
Kazimierz Zielenko Al. Kościuszki № 37. Poleca na święta pończochy jedwabne, welniane fildecos, skarpetki, pończochy dziecięce, swetry, reformy rękawiczki; ceny na święta bardzo przystępne. jak również reperacja pończoch. 7284-2

Wszyscy mieszkańcy m. Łodzi kupują

OBUWIE w firmie

J. JAKUBCA
przy ul. KOSTANTYNOWSKIEJ 26

gdyż tam znajdują w wielkim wyborze różnego rodzaju OBUWIE

Giemzowe damskie od 22.—zł.
Lakierki damskie 29,50
„ męskie 9.—
Brokatowe 35,90
Jedwabne 16,90
Stare fasony damsk. 5.—
„ męskie 15.—

UWAGA!!! Śniegowce i Kalosze

1000 Sukien

ostatniej mody, przedtem ceny do 48—teraz ceny likwidacyjne 7,50 9,50, 12,50, 15,50 Juliusz Rozner, Piotrkowska 100

5000 sztuk

Koszul damskich reform garniturów kombinacji od 1,90 i 2,90 do najwytworniejszej opalowej i nansukowej bielizny Juliusz Rozner Piotr. 98

Zaginęły 2 weksle po 500 zł.

Z wystawienia J. Jankowskiego zam. we wsi Suków woj. kieleckie na zlecenie A. Ruteckiego w Łodzi Weksle niniejsze uniważniam A. Rutecki 6403-

PODARUNKI
Sprzedaż.

NA WYPŁATE! Jedwabne, welniane i bawełniane towary. Leon Rubaszka, Kilińskiego 44 -9

AAA Otomany, leżanki krzesła, wyścielane, stoły, w dużym wyborze ceny bardzo niskie solidnej roboty na dogodnych warunkach Piotrkowska 108 Przechodziecki 7348-3

CHOINEK duża ilość kupię Piotrkowska 84 w ogrodzie 7222-1

Lekka rolwaga (pojedynka) do sprzedania Wiad. Łódź ul. Żeromskiego L. 60 m. 22 7400-3

Obuwie, firanki, swetry, palety męskie bieliznę, manufaktury tanio na raty „Kredyt” Nawrot 15 I p. 6266-6

Sprzedam dublon kryty sukrem z koinierzem karakulowym Piotrkowska Nr. 51 m. 43 prawa oficyjna i wejście IV p.

NA WYPŁATE! Najodpowiedniejsze podarunki gwiazdowe! Płaszcz damskie, swetry, śniegowce, pończochy, skarpetki, parasolki, bielizna damska i męska. Poleca Leon Rubaszka Kilińskiego 44 6159-01

Sprzedam dom ze sklepem i mieszkaniem Wiad. Leiewela 21 w sklepie 7428-3

Pianina, nowe używane najtaniej na raty sprzedaje Chodkowski Sienkiewicza 25 7656-4

Otomane gobelinowa sprzedam tanio Zgierska 94 Zakład fotograficzny 7456-3

Okazyjnie kołki i rączki do drzwi owocowych sprzedam Sierakowskiego 93 7450-2

Klep z mieszanym w ruchliwym punkcie nadający się na każdy interes oraz w Marysinie 2 pokoje wolne do odstąpienia Wiad. Przeczalska 86 Pachowski 7444-1

Różne.

Zaginęła teczka kolorowa trze ma książkami Znalazca zwróci za wynagrodzeniem Zagajniko wa 77 7433-2

Zagubione dokumenty
acprzak Franciszek zagubił świadectwo wydane z fabryki L. K. Poznański i świadectwo na krówę wydane przez II-gi Komisariat Łódź 746-3

Zgubiony wyciąg z ksiąg ludności na imię Salomei Ratke ul. Kilińskiego Nr. 127 proszę znależący o zwrocie 7442-3

CENA OGŁOSZEŃ: Przedruk 20 gr. a kolumna 30 gr. za pierwszy tydzień, drugi tydzień 20 gr. Trzeci tydzień 10 gr. Dłuższe ogłoszenia 50 proc. mniej. Wskazywanie na 8 kolumn, na 16 kolumn, na 24 kolumn, na 32 kolumn, na 40 kolumn, na 48 kolumn, na 56 kolumn, na 64 kolumn, na 72 kolumn, na 80 kolumn, na 88 kolumn, na 96 kolumn, na 104 kolumn, na 112 kolumn, na 120 kolumn, na 128 kolumn, na 136 kolumn, na 144 kolumn, na 152 kolumn, na 160 kolumn, na 168 kolumn, na 176 kolumn, na 184 kolumn, na 192 kolumn, na 200 kolumn, na 208 kolumn, na 216 kolumn, na 224 kolumn, na 232 kolumn, na 240 kolumn, na 248 kolumn, na 256 kolumn, na 264 kolumn, na 272 kolumn, na 280 kolumn, na 288 kolumn, na 296 kolumn, na 304 kolumn, na 312 kolumn, na 320 kolumn, na 328 kolumn, na 336 kolumn, na 344 kolumn, na 352 kolumn, na 360 kolumn, na 368 kolumn, na 376 kolumn, na 384 kolumn, na 392 kolumn, na 400 kolumn, na 408 kolumn, na 416 kolumn, na 424 kolumn, na 432 kolumn, na 440 kolumn, na 448 kolumn, na 456 kolumn, na 464 kolumn, na 472 kolumn, na 480 kolumn, na 488 kolumn, na 496 kolumn, na 504 kolumn, na 512 kolumn, na 520 kolumn, na 528 kolumn, na 536 kolumn, na 544 kolumn, na 552 kolumn, na 560 kolumn, na 568 kolumn, na 576 kolumn, na 584 kolumn, na 592 kolumn, na 600 kolumn, na 608 kolumn, na 616 kolumn, na 624 kolumn, na 632 kolumn, na 640 kolumn, na 648 kolumn, na 656 kolumn, na 664 kolumn, na 672 kolumn, na 680 kolumn, na 688 kolumn, na 696 kolumn, na 704 kolumn, na 712 kolumn, na 720 kolumn, na 728 kolumn, na 736 kolumn, na 744 kolumn, na 752 kolumn, na 760 kolumn, na 768 kolumn, na 776 kolumn, na 784 kolumn, na 792 kolumn, na 800 kolumn, na 808 kolumn, na 816 kolumn, na 824 kolumn, na 832 kolumn, na 840 kolumn, na 848 kolumn, na 856 kolumn, na 864 kolumn, na 872 kolumn, na 880 kolumn, na 888 kolumn, na 896 kolumn, na 904 kolumn, na 912 kolumn, na 920 kolumn, na 928 kolumn, na 936 kolumn, na 944 kolumn, na 952 kolumn, na 960 kolumn, na 968 kolumn, na 976 kolumn, na 984 kolumn, na 992 kolumn, na 1000 kolumn, na 1008 kolumn, na 1016 kolumn, na 1024 kolumn, na 1032 kolumn, na 1040 kolumn, na 1048 kolumn, na 1056 kolumn, na 1064 kolumn, na 1072 kolumn, na 1080 kolumn, na 1088 kolumn, na 1096 kolumn, na 1104 kolumn, na 1112 kolumn, na 1120 kolumn, na 1128 kolumn, na 1136 kolumn, na 1144 kolumn, na 1152 kolumn, na 1160 kolumn, na 1168 kolumn, na 1176 kolumn, na 1184 kolumn, na 1192 kolumn, na 1200 kolumn, na 1208 kolumn, na 1216 kolumn, na 1224 kolumn, na 1232 kolumn, na 1240 kolumn, na 1248 kolumn, na 1256 kolumn, na 1264 kolumn, na 1272 kolumn, na 1280 kolumn, na 1288 kolumn, na 1296 kolumn, na 1304 kolumn, na 1312 kolumn, na 1320 kolumn, na 1328 kolumn, na 1336 kolumn, na 1344 kolumn, na 1352 kolumn, na 1360 kolumn, na 1368 kolumn, na 1376 kolumn, na 1384 kolumn, na 1392 kolumn, na 1400 kolumn, na 1408 kolumn, na 1416 kolumn, na 1424 kolumn, na 1432 kolumn, na 1440 kolumn, na 1448 kolumn, na 1456 kolumn, na 1464 kolumn, na 1472 kolumn, na 1480 kolumn, na 1488 kolumn, na 1496 kolumn, na 1504 kolumn, na 1512 kolumn, na 1520 kolumn, na 1528 kolumn, na 1536 kolumn, na 1544 kolumn, na 1552 kolumn, na 1560 kolumn, na 1568 kolumn, na 1576 kolumn, na 1584 kolumn, na 1592 kolumn, na 1600 kolumn, na 1608 kolumn, na 1616 kolumn, na 1624 kolumn, na 1632 kolumn, na 1640 kolumn, na 1648 kolumn, na 1656 kolumn, na 1664 kolumn, na 1672 kolumn, na 1680 kolumn, na 1688 kolumn, na 1696 kolumn, na 1704 kolumn, na 1712 kolumn, na 1720 kolumn, na 1728 kolumn, na 1736 kolumn, na 1744 kolumn, na 1752 kolumn, na 1760 kolumn, na 1768 kolumn, na 1776 kolumn, na 1784 kolumn, na 1792 kolumn, na 1800 kolumn, na 1808 kolumn, na 1816 kolumn, na 1824 kolumn, na 1832 kolumn, na 1840 kolumn, na 1848 kolumn, na 1856 kolumn, na 1864 kolumn, na 1872 kolumn, na 1880 kolumn, na 1888 kolumn, na 1896 kolumn, na 1904 kolumn, na 1912 kolumn, na 1920 kolumn, na 1928 kolumn, na 1936 kolumn, na 1944 kolumn, na 1952 kolumn, na 1960 kolumn, na 1968 kolumn, na 1976 kolumn, na 1984 kolumn, na 1992 kolumn, na 2000 kolumn, na 2008 kolumn, na 2016 kolumn, na 2024 kolumn, na 2032 kolumn, na 2040 kolumn, na 2048 kolumn, na 2056 kolumn, na 2064 kolumn, na 2072 kolumn, na 2080 kolumn, na 2088 kolumn, na 2096 kolumn, na 2104 kolumn, na 2112 kolumn, na 2120 kolumn, na 2128 kolumn, na 2136 kolumn, na 2144 kolumn, na 2152 kolumn, na 2160 kolumn, na 2168 kolumn, na 2176 kolumn, na 2184 kolumn, na 2192 kolumn, na 2200 kolumn, na 2208 kolumn, na 2216 kolumn, na 2224 kolumn, na 2232 kolumn, na 2240 kolumn, na 2248 kolumn, na 2256 kolumn, na 2264 kolumn, na 2272 kolumn, na 2280 kolumn, na 2288 kolumn, na 2296 kolumn, na 2304 kolumn, na 2312 kolumn, na 2320 kolumn, na 2328 kolumn, na 2336 kolumn, na 2344 kolumn, na 2352 kolumn, na 2360 kolumn, na 2368 kolumn, na 2376 kolumn, na 2384 kolumn, na 2392 kolumn, na 2400 kolumn, na 2408 kolumn, na 2416 kolumn, na 2424 kolumn, na 2432 kolumn, na 2440 kolumn, na 2448 kolumn, na 2456 kolumn, na 2464 kolumn, na 2472 kolumn, na 2480 kolumn, na 2488 kolumn, na 2496 kolumn, na 2504 kolumn, na 2512 kolumn, na 2520 kolumn, na 2528 kolumn, na 2536 kolumn, na 2544 kolumn, na 2552 kolumn, na 2560 kolumn, na 2568 kolumn, na 2576 kolumn, na 2584 kolumn, na 2592 kolumn, na 2600 kolumn, na 2608 kolumn, na 2616 kolumn, na 2624 kolumn, na 2632 kolumn, na 2640 kolumn, na 2648 kolumn, na 2656 kolumn, na 2664 kolumn, na 2672 kolumn, na 2680 kolumn, na 2688 kolumn, na 2696 kolumn, na 2704 kolumn, na 2712 kolumn, na 2720 kolumn, na 2728 kolumn, na 2736 kolumn, na 2744 kolumn, na 2752 kolumn, na 2760 kolumn, na 2768 kolumn, na 2776 kolumn, na 2784 kolumn, na 2792 kolumn, na 2800 kolumn, na 2808 kolumn, na 2816 kolumn, na 2824 kolumn, na 2832 kolumn, na 2840 kolumn, na 2848 kolumn, na 2856 kolumn, na 2864 kolumn, na 2872 kolumn, na 2880 kolumn, na 2888 kolumn, na 2896 kolumn, na 2904 kolumn, na 2912 kolumn, na 2920 kolumn, na 2928 kolumn, na 2936 kolumn, na 2944 kolumn, na 2952 kolumn, na 2960 kolumn, na 2968 kolumn, na 2976 kolumn, na 2984 kolumn, na 2992 kolumn, na 3000 kolumn, na 3008 kolumn, na 3016 kolumn, na 3024 kolumn, na 3032 kolumn, na 3040 kolumn, na 3048 kolumn, na 3056 kolumn, na 3064 kolumn, na 3072 kolumn, na 3080 kolumn, na 3088 kolumn, na 3096 kolumn, na 3104 kolumn, na 3112 kolumn, na 3120 kolumn, na 3128 kolumn, na 3136 kolumn, na 3144 kolumn, na 3152 kolumn, na 3160 kolumn, na 3168 kolumn, na 3176 kolumn, na 3184 kolumn, na 3192 kolumn, na 3200 kolumn, na 3208 kolumn, na 3216 kolumn, na 3224 kolumn, na 3232 kolumn, na 3240 kolumn, na 3248 kolumn, na 3256 kolumn, na 3264 kolumn, na 3272 kolumn, na 3280 kolumn, na 3288 kolumn, na 3296 kolumn, na 3304 kolumn, na 3312 kolumn, na 3320 kolumn, na 3328 kolumn, na 3336 kolumn, na 3344 kolumn, na 3352 kolumn, na 3360 kolumn, na 3368 kolumn, na 3376 kolumn, na 3384 kolumn, na 3392 kolumn, na 3400 kolumn, na 3408 kolumn, na 3416 kolumn, na 3424 kolumn, na 3432 kolumn, na 3440 kolumn, na 3448 kolumn, na 3456 kolumn, na 3464 kolumn, na 3472 kolumn, na 3480 kolumn, na 3488 kolumn, na 3496 kolumn, na 3504 kolumn, na 3512 kolumn, na 3520 kolumn, na 3528 kolumn, na 3536 kolumn, na 3544 kolumn, na 3552 kolumn, na 3560 kolumn, na 3568 kolumn, na 3576 kolumn, na 3584 kolumn, na 3592 kolumn, na 3600 kolumn, na 3608 kolumn, na 3616 kolumn, na 3624 kolumn, na 3632 kolumn, na 3640 kolumn, na 3648 kolumn, na 3656 kolumn, na 3664 kolumn, na 3672 kolumn, na 3680 kolumn, na 3688 kolumn, na 3696 kolumn, na 3704 kolumn, na 3712 kolumn, na 3720 kolumn, na 3728 kolumn, na 3736 kolumn, na 3744 kolumn, na 3752 kolumn, na 3760 kolumn, na 3768 kolumn, na 3776 kolumn, na 3784 kolumn, na 3792 kolumn, na 3800 kolumn, na 3808 kolumn, na 3816 kolumn, na 3824 kolumn, na 3832 kolumn, na 3840 kolumn, na 3848 kolumn, na 3856 kolumn, na 3864 kolumn, na 3872 kolumn, na 3880 kolumn, na 3888 kolumn, na 3896 kolumn, na 3904 kolumn, na 3912 kolumn, na 3920 kolumn, na 3928 kolumn, na 3936 kolumn, na 3944 kolumn, na 3952 kolumn, na 3960 kolumn, na 3968 kolumn, na 3976 kolumn, na 3984 kolumn, na 3992 kolumn, na 4000 kolumn, na 4008 kolumn, na 4016 kolumn, na 4024 kolumn, na 4032 kolumn, na 4040 kolumn, na 4048 kolumn, na 4056 kolumn, na 4064 kolumn, na 4072 kolumn, na 4080 kolumn, na 4088 kolumn, na 4096 kolumn, na 4104 kolumn, na 4112 kolumn, na 4120 kolumn, na 4128 kolumn, na 4136 kolumn, na 4144 kolumn, na 4152 kolumn, na 4160 kolumn, na 4168 kolumn, na 4176 kolumn, na 4184 kolumn, na 4192 kolumn, na 4200 kolumn, na 4208 kolumn, na 4216 kolumn, na 4224 kolumn, na 4232 kolumn, na 4240 kolumn, na 4248 kolumn, na 4256 kolumn, na 4264 kolumn, na 4272 kolumn, na 4280 kolumn, na 4288 kolumn, na 4296 kolumn, na 4304 kolumn, na 4312 kolumn, na 4320 kolumn, na 4328 kolumn, na 4336 kolumn, na 4344 kolumn, na 4352 kolumn, na 4360 kolumn, na 4368 kolumn, na 4376 kolumn, na 4384 kolumn, na 4392 kolumn, na 4400 kolumn, na 4408 kolumn, na 4416 kolumn, na 4424 kolumn, na 4432 kolumn, na 4440 kolumn, na 4448 kolumn, na 4456 kolumn, na 4464 kolumn, na 4472 kolumn, na 4480 kolumn, na 4488 kolumn, na 4496 kolumn, na 4504 kolumn, na 4512 kolumn, na 4520 kolumn, na 4528 kolumn, na 4536 kolumn, na 4544 kolumn, na 4552 kolumn, na 4560 kolumn, na 4568 kolumn, na 4576 kolumn, na 4584 kolumn, na 4592 kolumn, na 4600 kolumn, na 4608 kolumn, na 4616 kolumn, na 4624 kolumn, na 4632 kolumn, na 4640 kolumn, na 4648 kolumn, na 4656 kolumn, na 4664 kolumn, na 4672 kolumn, na 4680 kolumn, na 4688 kolumn, na 4696 kolumn, na 4704 kolumn, na 4712 kolumn, na 4720 kolumn, na 4728 kolumn, na 4736 kolumn, na 4744 kolumn, na 4752 kolumn, na 4760 kolumn, na 4768 kolumn, na 4776 kolumn, na 4784 kolumn, na 4792 kolumn, na 4800 kolumn, na 4808 kolumn, na 4816 kolumn, na 4824 kolumn, na 4832 kolumn, na 4840 kolumn, na 4848 kolumn, na 4856 kolumn, na 4864 kolumn, na 4872 kolumn, na 4880 kolumn, na 4888 kolumn, na 4896 kolumn, na 4904 kolumn, na 4912 kolumn, na 4920 kolumn, na 4928 kolumn, na 4936 kolumn, na 4944 kolumn, na 4952 kolumn, na 4960 kolumn, na 4968 kolumn, na 4976 kolumn, na 4984 kolumn, na 4992 kolumn, na 5000 kolumn, na 5008 kolumn, na 5016 kolumn, na 5024 kolumn, na 5032 kolumn, na 5040 kolumn, na 5048 kolumn, na 5056 kolumn, na 5064 kolumn, na 5072 kolumn, na 5080 kolumn, na 5088 kolumn, na 5096 kolumn, na 5104 kolumn, na 5112 kolumn, na 5120 kolumn, na 5128 kolumn, na 5136 kolumn, na 5144 kolumn, na 5152 kolumn, na 5160 kolumn, na 5168 kolumn, na 5176 kolumn, na 5184 kolumn, na 5192 kolumn, na 5200 kolumn, na 5208 kolumn, na 5216 kolumn, na 5224 kolumn, na 5232 kolumn, na 5240 kolumn, na 5248 kolumn, na 5256 kolumn, na 5264 kolumn, na 5272 kolumn, na 5280 kolumn, na 5288 kolumn, na 5296 kolumn, na 5304 kolumn, na 5312 kolumn, na 5320 kolumn, na 5328 kolumn, na 5336 kolumn, na 5344 kolumn, na 5352 kolumn, na 5360 kolumn, na 5368 kolumn, na 5376 kolumn, na 5384 kolumn, na 5392 kolumn, na 5400 kolumn, na 5408 kolumn, na 5416 kolumn, na 5424 kolumn, na 5432 kolumn, na 5440 kolumn, na 5448 kolumn, na 5456 kolumn, na 5464 kolumn, na 5472 kolumn, na 5480 kolumn, na 5488 kolumn, na 5496 kolumn, na 5504 kolumn, na 5512 kolumn, na 5520 kolumn, na 5528 kolumn, na 5536 kolumn, na 5544 kolumn, na 5552 kolumn, na 5560 kolumn, na 5568 kolumn, na 5576 kolumn, na 5584 kolumn, na 5592 kolumn, na 5600 kolumn, na 5608 kolumn, na 5616 kolumn, na 5624 kolumn, na 5632 kolumn, na 5640 kolumn, na 5648 kolumn, na 5656 kolumn, na 5664 kolumn, na 5672 kolumn, na 5680 kolumn, na 5688 kolumn, na 5696 kolumn, na 5704 kolumn, na 5712 kolumn, na 5720 kolumn, na 5728 kolumn, na 5736 kolumn, na 5744 kolumn, na 5752 kolumn, na 5760 kolumn, na 5768 kolumn, na 5776 kolumn,